

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TEHLİKELİ VE ÇOK TEHLİKELİ MESLEK GRUPLARI İÇİN MYK
TARAFINDAN YAYINLANAN ULUSAL YETERLİLİKLERDE
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hilal SÜMER

İş Sağlığı ve Güvenliği Ana Bilim Dalı
İş Sağlığı ve Güvenliği Programı

ŞUBAT 2018

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TEHLİKELİ VE ÇOK TEHLİKELİ MESLEK GRUPLARI İÇİN MYK
TARAFINDAN YAYINLANAN ULUSAL YETERLİLİKLERDE
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hilal SÜMER
(Y1613.220026)

İş Sağlığı ve Güvenliği Ana Bilim Dalı
İş Sağlığı ve Güvenliği Programı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Zafer UTLU

ŞUBAT 2018

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek Lisans Tez Onay Belgesi

Enstitümüz İş Sağlığı ve Güvenliği Ana Bilim Dalı İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisans Programı Y1613.220026 numaralı öğrencisi Hilal SÜMER 'in "TEHLİKELİ VE ÇOK TEHLİKELİ MESLEK GURUPLARI İÇİN MYK TARAFINDAN YAYINLANAN ULUSAL YETERLİLİKLERDE İSG" adlı tez çalışması Enstitümüz Yönetim Kurulunun 26.12.2017 tarih ve 2017/31 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından oybirliği ile Tezli Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Öğretim Üyesi Adı Soyadı

İmzası

Tez Savunma Tarihi : 10/02/2018

1)Tez Danışmanı: Prof. Dr. Zafer UTLU

2) Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Behiye YÜKSEL

3) Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Barış KINACI

(Handwritten signatures in blue ink)

Not: Öğrencinin Tez savunmasında **Başarılı** olması halinde bu form **imzalanacaktır**. Aksi halde geçersizdir.

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “**TEHLİKELİ VE ÇOK TEHLİKELİ MESLEK GRUPLARI İÇİN MYK TARAFINDAN YAYINLANAN ULUSAL YETERLİLİKLERDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ**” adlı çalışmanın, tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Bibliyografya’da gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla beyan ederim. (10/02/2018)

Hilal SÜMER

ÖNSÖZ

İstanbul Aydın Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği Ana bilim dalında yüksek lisans bitirme tezi olarak hazırlanan “Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Meslek Grupları İçin MYK Tarafından Yayınlanan Ulusal Yeterliliklerde İş Sağlığı ve Güvenliği” adlı tez çalışmam süresi boyunca kıymetli bilgi, deneyim, yönlendirme ve desteklerini esirgemeyen tez danışmanım Sayın Prof. Dr. Zafer UTLU hocama, araştırmalarım ve çalışmalarında manevi destek veren İstanbul Aydın Üniversitesi Öğretim Görevlisi Buket DÖNMEZ ve Şenay KOCAKOYUN’ a, çok kıymetli arkadaşlarım Serdar AKSU, Büşra ÖNDAY ve Fatih TOPÇU’ ya, çalışma arkadaşım Hakan YILMAZ’ a, her ihtiyaç duyduğumda yanımda oldukları için aileme, tüm duygularıyla teşekkür ederim.

SUBAT 2018

Hilal SÜMER

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖNSÖZ.....	vii
İÇİNDEKİLER	ix
KISALTMALAR	xi
ÇİZELGE LİSTESİ.....	xiii
ŞEKİL LİSTESİ.....	xv
ÖZET.....	xvii
ABSTRACT.....	xix
1. GİRİŞ.....	1
1.1 Tezin Amacı	2
1.2 Literatür Araştırma	2
2. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ.....	3
2.1 İş Sağlığı ve Güvenliğinin Tanımı	3
2.2 İş Sağlığı ve Güvenliğinin Amacı	3
2.3 İş Sağlığı ve Güvenliğinin Uygulanması Aşamasında İşveren Tutumu	3
2.4 İSG Önlemleri Almayan İşletmelerde Oluşan Kayıplar.....	3
2.5 İş Sağlığı ve Güvenliğinde Tehlike Sınıfları.....	4
3. MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU (MYK)	7
3.1 Mesleki Yeterlilik Kurumunun Amacı.....	7
3.2 Ulusal Meslek Standardı	7
3.3 Ulusal Yeterlilik	7
3.4 UY – UMS Arasındaki Fark.....	8
3.5 Mesleki Yeterlilik Belgesi.....	8
3.6 MYK Belgesi Zorunluluğu Getirilen Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Meslekler ...	9
3.7 MYK'nın Belgelendirme Süreci	11
4. MESLEKLERDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ.....	13
5. TEHLİKELİ VE ÇOK TEHLİKELİ MESLEK GRUPLARI İÇİN MYK TARAFINDAN YAYINLANAN ULUSAL YETERLİLİKLERDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÜZERİNE YÖNELİK BİR UYGULAMA.....	19
5.1 Araştırmanın Amacı	19
5.2 Araştırmanın Türü	19
5.3 Verilerin Analizi ve Bulgular	19
5.4 Tehlikeli Ve Çok Tehlikeli Mesleklerde, Mesleki Yeterlilik Belgesi Alan Çalışanlara Yönelik Anket Çalışması Sonuçları ve Değerlendirilmesi.....	20
5.5 Birbiriyle İlişkili Soruların Tespiti ve Çapraz Tabloların Değerlendirilmesi	35
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	45
KAYNAKLAR	53
EKLER.....	57
ÖZGEÇMİŞ.....	73

KISALTMALAR

KKD	: Kişisel Koruyucu Donanım
MYK	: Mesleki Yeterlilik Kurumu
UY	: Ulusal Yeterlilik
UMS	: Ulusal Meslek Standardı
İSG	: İş Sağlığı ve Güvenliği
YBK	: Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşu
UMEM	: Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri
ÇSGB	: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
RG	: Resmi Gazete

ÇİZELGE LİSTESİ

Sayfa

Çizelge 3. 1: Tehlikeli ve çok tehlikeli zorunlu meslek grupları.....	9
Çizelge 5. 1: Kaç yıldır mesleğinizle uğraşıyorsunuz?	20
Çizelge 5. 2: Mesleğinizi seviyor musunuz?	20
Çizelge 5. 3: Hiç kaza yaşanmasına engel oldunuz mu?	21
Çizelge 5. 4: Çalıştığınız yerde herkesin bir görevi var mı?	21
Çizelge 5. 5: İşvereninizin sizin için endişelendiğini düşünüyor musunuz?	22
Çizelge 5. 6: Sizce işvereninizde önemli olan iş mi insan sağlığı mı denetimlerde gelebilecek cezalar mı?	22
Çizelge 5. 7: Sizce İş Sağlığı ve güvenliği mi daha önemli yoksa iş deneyimi mi? .	23
Çizelge 5.8: Sizce alınan İş Sağlığı ve Güvenliği önlemleri ile kazasız bir çalışma hayatı mümkün mü?.....	23
Çizelge 5. 9: Mesleğinizde tehlikeli gördüğünüz işi, İş Sağlığı ve Güvenliği ile yok edebilir miyiz?.....	24
Çizelge 5. 10: Çalışırken kendinizi tehlikedeymiş gibi hissediyor musunuz?	24
Çizelge 5. 11: Çalıştığınız yerde hiç kaza yaşandı mı?	25
Çizelge 5. 12: Çalıştığınız yerde ne zamandan beri iş sağlığı ve güvenliği önlemleri alınıyor?	25
Çizelge 5. 13: Çalıştığınız kurumda İş Sağlığı ve güvenliği sadece evrak üzerinde mi gerçekleştiriliyor?	26
Çizelge 5. 14: Çalıştığınız yerde en son ne zaman iş sağlığı ve güvenliği eğitimi aldınız?.....	26
Çizelge 5. 15: Çalıştığınız yerde İş Güvenliği Uzmanı olarak görev alan kişiyi ne sıklıkla görüyorsunuz?	27
Çizelge 5. 16: Sizce İSG önlemleri çalıştığınız firmada yeterli mi?	27
Çizelge 5. 17: İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda çalıştığınız yerde uygulanmayan, göz ardı edilen bir konu var mı?	28
Çizelge 5.18: Kişisel Koruyucu donanımlarını kullanırken kendinizi rahatsız hissediyor musunuz?	28
Çizelge 5.19: Çalıştığınız yerdeki kişisel koruyucu donanımların sağlamlığına güveniyor musunuz?	29
Çizelge 5. 20: Çalıştığınız yerde sadece size ait baret, iş eldiveni ve iş ayakkabısı var mı?.....	29
Çizelge 5.21: Kişisel Koruyucu Donanımlarınız kaybolduğunda, bozulduğunda ya da herhangi bir sebeple kullanılamaz duruma geldiğinde kimden yardım istiyorsunuz?30	
Çizelge 5.22: Kişisel Koruyucu Donanımları herhangi sebeple kullanılmaz duruma geldiğinde çalışmanıza izin veriliyor mu?	30
Çizelge 5.23: Çalıştığınız yere, ziyaretçi geldiğinde Kişisel Koruyucu Donanım kullanımı sağlanıyor mu?.....	31
Çizelge 5. 24: Sizce de Mesleki Yeterlilik Belgesi gerekli mi?	31
Çizelge 5. 25: Sınavda İş Sağlığı ve Güvenliği biriminden zorlandınız mı?	32
Çizelge 5. 26: Kaçınıcı sınavda A1 birimi olan İş Sağlığı ve Güvenliğinden başarılı oldunuz?.....	32
Çizelge 5. 27: Sınavda kamera kaydı sizi rahatsız etti mi?	33

Çizelge 5. 28: Sınavda kamera kaydı olmasaydı daha başarılı olacağımızı düşünüyor musunuz?.....	33
Çizelge 5. 29: Girdiğiniz sınavdaki İş Sağlığı ve Güvenliği kurallarındaki ciddiyet, çalışma hayatınızda size sağlanıyor mu?	34
Çizelge 5. 30: Girdiğiniz sınavdaki A1 İş Sağlığı ve Güvenliği birimi içeriği, size çalışma hayatında bahsedilen ve uygulananla aynı şey mi?	34
Çizelge 5. 31: Araştırma Sorusu	35
Çizelge 5. 32: Araştırma Sorusu	35
Çizelge 5. 33: Araştırma Sorusu	36
Çizelge 5. 34: Araştırma Sorusu	36
Çizelge 5. 35: Araştırma Sorusu	37
Çizelge 5. 36: Araştırma Sorusu	37
Çizelge 5. 37: Araştırma Sorusu	38
Çizelge 5. 38: Araştırma Sorusu	38
Çizelge 5. 39: Araştırma Sorusu	39
Çizelge 5. 40: Araştırma Sorusu	39
Çizelge 5. 41: Araştırma Sorusu	40
Çizelge 5. 42: Araştırma Sorusu	40
Çizelge 5. 43: Araştırma Sorusu	41
Çizelge 5. 44: Araştırma Sorusu	41
Çizelge 5. 45: Araştırma Sorusu	42
Çizelge 5. 46: Araştırma Sorusu	42
Çizelge 5. 47: Araştırma Sorusu	43
Çizelge 5. 48: Araştırma Sorusu	43
Çizelge 5. 49: Araştırma Sorusu	44

ŞEKİL LİSTESİ

	<u>Sayfa</u>
Şekil 4. 1: Teorik Sınavı	15
Şekil 4. 2: Performans Sınavı	15

ÖZET

TEHLİKELİ VE ÇOK TEHLİKELİ MESLEK GRUPLARI İÇİN MYK TARAFINDAN YAYINLANAN ULUSAL YETERLİLİKLERDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Bireylerin çalıştıkları ortamın güvenliği ve sağlıklı olması hem iş verimini hem de çalışanın motivasyonunu arttırabilmektedir. Meslekler tehlike sınıfına göre ayrılmış olup iş güvenliğine her meslekte ihtiyaç duyulduğu bilinen bir gerçektir. Buradan anlaşıldığı üzere İş Sağlığı ve Güvenliği her meslekte olması ve uygulanması gereken bir süreçtir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın öncülüğünde kurulan Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) 'nun belgelendirdiği mesleklerde, yetkinlikleri belgelemek, aslında hem iş piyasasındaki işsizlik sorununu ortadan kaldırır hem de işini bilen kişilerin kaliteli ürün ortaya çıkarmalarında katkı sağlar.

Mesleki Yeterlilik Belgesi için mevcut süreçlerde, A1 (İş Sağlığı ve Güvenliği) biriminin başarılı bir şekilde uygulandığı bir işyerinde çalışan bir kişi sınavda başarısız olabilir. Bu sebeple, Mesleki Yeterlilik Belgesi alan kişiler üzerinden yola çıkarak konu üzerinde bu çalışma yapılmıştır. Bu çalışmada sınava giren, A1(İş Sağlığı ve Güvenliği) biriminden başarılı ve başarısız olan kişilerin istatistik raporuna yer verilmiş, tehlikeli ve çok tehlikeli meslek grubundan belge alan kişilere bir anket çalışması yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Meslekler, İş Sağlığı ve Güvenliği, Mesleki Yeterlilik Belgesi.

ABSTRACT

OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY IN NATIONAL QUALIFICATION PUBLISHED BY MYK FOR HAZARDOUS AND VERY HAZARDOUS JOB GROUPS

The safety and health of the environment in which individuals work can increase both work efficiency and employee motivation. It is fact that occupations are separated by hazard class and occupational safety is needed in every vocation. As it is understood from this, Occupational Health and Safety is a process that should be practiced in every occupation.

Jobs certificated by Vocational Qualification Institution (MYK) which is established with the leadership of Ministry of Labour and Social Security will solve unemployment problem and will help in producing products with more quality which will be prepared by the people who know what they do.

One may fail in the processes for the Vocational Qualification Certificate while he/she is working successfully in the workplace implementing A1 (Occupational Health and Safety) unit. For this reason, starting from this case a research has been conducted. In this study, a statistical report showing the successful and unsuccessful applicant in the exams working with the A1 (Occupational Health and Safety) and the results of a questionnaire conducted on the workers in the hazardous and very hazardous fields was given.

Keywords: Hazardous and Very Hazardous Jobs, Occupational Health And Safety, Profession Qualification Certificate.

1. GİRİŞ

İnsanların yaşamını devam ettirebilmeleri için para kazanmaları esastır. Bunun için ya eğitim görüp, eğitim gördüğü alanda çalışmayı tercih ederler ya da eğitim görmeden küçük yaşta iş hayatına atılırlar. Bir şekilde tercih yapıp meslek sahibi olurlar. Mesleklerini bazen kendileri seçer bazen ise mecburiyetten sevmedikleri işleri yapmaya zorlanırlar. Küçük yaşta benimseyip, çıraklıktan ustalığa yetiştirilen insanların yaptığı işlerde işsizlik ve düşük maaş sorunu yanı sıra “Yıllardır bu işi bu şekilde yapıyorum bana bir şey olmaz” olgusunun yoğun yaşanmasından sebep alınmayan iş güvenliği tedbirleri ile oluşan iş kazaları kaçınılmazdır. Bunun önüne geçmek isteyerek Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Öncüsünde kurulan Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK), insanların işlerini rahat ve güvenli bir şekilde gerçekleştirmeleri için bir çalışma başlatmıştır. Her insanın kendi işini yapmaya da teşvikle bazı meslek grupları için Ulusal Yeterlilik ile Ulusal Meslek Standardı yayınlayıp meslek grupları için belgeli çalışmayı esas alarak bir düzenleye girmiştir.

Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından yayınlanan Ulusal Meslek Standartları ve Ulusal Yeterlilikler insanların mesleklerini, meslek kapsamalarını, bilgi ve beceri düzeyini ve mesleğinde başarı sağlayabilmesi için gerekli yönlendirmeyi yapmaktadır. Bir meslekte olması gereken beceri, uygulama alanı ile iş sağlığı ve güvenliği ilgili meslekte beklenen yeterli bilgi düzeyini içerir. Bütün bu yeterlilikler sağlandığı takdirde belge alan kişi, o meslekte kendini ispatlamıştır. Bu şekildeki işleyişi tamamlamaya çalışan ÇSGB öncülüğünde yer alan MYK ilgili meslekte çalışmak için belgeli çalışan kavramını işverene nüksetmiştir.

Bunlarında yanında İş Sağlığı ve Güvenliğinde olduğu gibi MYK’da meslek gruplarını Tehlikeli ve Tehlikeli Olmayan Meslekler diye tehlike sınıflarına göre ikiye ayırmıştır. Şuan için 431 tane Meslek grubunda belgelendirme yapılmaktadır. Bunlardan 297 tanesi tehlikeli meslek grubunda yer alırken 134 tanesi tehlikeli olmayan meslek grubunda bulunur. 297 tane tehlike sınıfında yer alan mesleklerden 81 tanesine belge zorunluluğu getirilmiştir. (Mesleki Yeterlilik Kurumu, 2018)

1.1 Tezin Amacı

Bu tez çalışmasında Mesleki Yeterlilik Kurumunun yayınladığı Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Meslek Gruplarındaki Ulusal Yeterliliklerde A1 Zorunlu Birim (İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Organizasyonunun Yapılması) uygulanmasına yönelik MYK'nın yaptığı çalışma ile çalışan normal çalıştığı alanda uyguladığı İş Sağlığı ve Güvenliğini, işverence sağlanan eğitim ve Kişisel Koruyucu Donanımlar ile sınırlı kaldığı için bu sınavlarda kendini ne kadar gösterebildiği, normal çalışma alanında İş Sağlığı ve Güvenliği Önemlerini alıp İş Organizasyonu yapan bir kişi A1 Zorunlu Birimden geçememesinin sebebini bulmak amacı ile bu tez çalışması hazırlanmıştır.

1.2 Literatür Araştırma

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'na göre, Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun (MYK) yayınladığı tehlikeli ve çok tehlikeli meslek gruplarındaki ulusal yeterliliklerde A1 zorunlu birimin uygulanmasına yönelik MYK'nın yaptığı çalışmada pratik ve teorik sınavların başarılı durumunun tespiti incelenmiştir. Ayrıca MYK'nın yayınladığı tehlikeli ve çok tehlikeli (inşaat sektörü, kimyasal maddelere maruziyetin sonuçları, lojistik sektörü, metal sanayi, tekstil sektörü) sınıflarında yapılan tez çalışmaları ve bilimsel makaleler üzerine de inceleme yapılmıştır. Kurumsal itibarın artırılmasında iş sağlığı ve güvenliği kültürünün de etkilerinin olduğu gözlemlenmelerinde bulunulmuştur. Ayrıca çalışanların kişisel koruyucu donanımı kullanmamasındaki etken ile işveren bağlantısı hakkında tez çalışmaları incelenmiştir. İşverenin çalışanlara vermesi gereken iş güvenliği hizmetinin tam anlamıyla verilip verilmediği yapılan araştırmalarda gözlemlenmeye çalışılmıştır.

Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan meslek gruplarında, yetkilendirilmiş belgelendirilme kuruluşlarınca gerçekleştirilen sınavlara girip mesleki yeterlilik belgesi alan kişilere yönelik iş sağlığı ve güvenliği konulu anket çalışması yapılarak analiz edilmiştir. Yapılan analiz de anket verileri IBM SPSS statistics 19 programının sonuçlarına göre yorumlanmıştır.

2. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

2.1 İş Sağlığı ve Güvenliğinin Tanımı

İşin yürütümü sırasında oluşan tehlike ve sağlığı etkileyen, yaralayıcı veya ölümcül koşulları çalışma ortamından arındırmak amacı ile alınan güvenli, sağlıklı, sistemli çalışmalardır.

2.2 İş Sağlığı ve Güvenliğinin Amacı

İş sağlığı ve güvenliğinin amacı şunlardır:

- Sağlık ve güvenlik bakımından çalışma alanında bulunan çalışanları ve toplumu korumak.
- Çalışma alanında verim artışı, kaliteli üretim için üretim güvenliği sağlamak.
- Çalışma alanında sağlıklı bir şekilde çalışma ve koruma amacı ile oluşturulan Acil Durum Eylem Planı, Risk Değerlendirmesi vb. çalışmalar ile işletme güvenliğini sağlamak.

2.3 İş Sağlığı ve Güvenliğinin Uygulanması Aşamasında İşveren Tutumu

Bir işletmenin İş Sağlığı ve Güvenliği önlemlerinin işleyişi işverenin İş Sağlığı ve Güvenliği konusuna bakış açısı ile doğru orantılıdır. İş sağlığı ve güvenliğinin işverende etkisi ise maliyetin arttığı düşüncesidir. Aslında İş Sağlığı ve Güvenliği önlemlerini aldırın işveren, daha az maliyetli ve daha sağlıklı bir üretim yaptığının bilinci henüz ülkemizde yayılmamıştır.

2.4 İSG Önlemleri Almayan İşletmelerde Oluşan Kayıplar

- İşletmede çalışanların çalışma günü kayıplarında artış meydana gelir.
- İşletmedeki malzeme, donanım kayıpları artar.
- Sağlık problemleri olabileceği için sağlık harcamaları ve SSK'nın rücu davalarında muhatap işyeri olur ve maddi kaybı ekstradan artış gösterir.

İşveren herhangi bir kazada, meslek hastalığında ya da kaza sonucu ölümlü olayda

çalışanın ailesine ya da kendisine ödeyeceği maddi - manevi tazminatları söz konusu olur. (Adem Korkmaz, 2012)

- Yaşanan olay sonucunda işletmede iş durma noktasına gelebilir ya da işletme kapatılabilir.
- Yaşanan olayın büyüklüğüne göre işverene hapis cezası ya da para cezası kesilebilir.
- İşletmenin aldığı siparişlerde gecikme olabilir ya da siparişi iptal edebilir. Bunun sonucunda işletme müşteri kaybı yaşayabilir.
- İşletmede yaralanmalı olay, ölüm, meslek hastalığı yaşandığı takdirde işletmede çalışan vasıflı eleman işletmeden ayrılabilir. Buda işletmeye vasıflı işgücü kaybı yaşatır.

Bunların sonucunda işletmenin ciddi miktarda maddi kaybı olur. İşletmenin itibarı saygınlığı zedelenir ve işletme hakkında yasal işlemler başlatılır. İşletme müşteri kaybı yanı sıra çalışan kaybı da yaşar.

2.5 İş Sağlığı ve Güvenliğinde Tehlike Sınıfları

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 27417 sayılı 25 Kasım 2009 tarihinde yayınladığı tebliğe göre işler 3 sınıfa ayrılmıştır (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 2009). Bunlar:

- Az Tehlikeli İşler
- Tehlikeli İşler
- Çok Tehlikeli İşler

Hangi işlerin hangi sınıfa girdiği yayınlanan tebliğde belirtilmiştir.

29 Aralık 2012 tarihinde 28512 sayılı Resmi Gazete' de (RG) yayımlanan İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Yönetmeliği'nin 12. Maddesinde, 30.04.2015 tarihinde (RG-29342) yapılan değişikliğe göre (Resmi Gazete, 2012) ;

- Çok Tehlikeli Sınıfta yer alan 250 ve fazla çalışanı olan işyerlerinde tam gün çalışan bir A sınıfı İş Güvenliği Uzmanı

- Tehlikeli Sınıfta yer alan 500 ve fazla çalışanı olan işyerlerinde tam gün çalışan bir B sınıfı İş Güvenliği Uzmanı
- Az Tehlikeli Sınıfta yer alan 1000 ve fazla çalışanı olan işyerlerinde tam gün çalışan bir C sınıfı İş Güvenliği Uzmanı görevlendirilmelidir.

Çalışan sayısı arttığı ve verilen rakamların katları olduğu takdirde sayıyla orantılı olacak şekilde uzman atanmalıdır.

3. MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU (MYK)

Mesleki Yeterlilik Kurumu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bağlı 21 Eylül 2006 tarihli 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanun'u ile kurulmuştur. 7 Ekim 2006 tarihinde 26312 sayılı resmi gazetede yayınlanıp yürürlüğe girmiştir. (Kurumsal/Tarihçe, 2006)

3.1 Mesleki Yeterlilik Kurumunun Amacı

Mesleği temel olarak teknik açıdan denetime tabii tutup, yayınladığı UY çerçevesinde değerlendirip, sonucunda belgelendirme faaliyetlerini sürdürmektir. MYK'nın asıl görevi ise Mesleki Yeterlilik Sistemini Avrupa Birliği çerçevesinde uyumlu olacak şekilde kurmak ve işletilmesini sağlamaktır.

3.2 Ulusal Meslek Standardı

Mesleğin bir engelle takılmadan sorunsuz sürdürülmesinde gerekli bilgiler, kişi becerileri, tutum ve davranışların neler olduğunu anlatan bir bütündür.

MYK tarafından hazırlanıp yayınlanan 777 tane UMS vardır. Tehlikeli ve Çok Tehlikeli meslek grubunda yer alan toplamda 507 tane UMS mevcuttur. (Mesleki Yeterlilik Kurumu, 2018)

3.3 Ulusal Yeterlilik

Ulusal Meslek Standardına göre oluşturulup, kişinin çalıştığı meslekteki bilgi düzeyi ve becerisini ölçme ve değerlendirme amacıyla hazırlanan, kısaca sınava girecek adayın meslekteki yetkinliğini ölçmeye yarayan bir dokümandır. MYK tarafından yayınlanan 431 tane UY vardır. Bunlardan Tehlikeli ve Çok Tehlikeli meslek grubunda olan 297 UY mevcuttur. Belge zorunluluğu getirilen tehlikeli ve çok tehlikeli meslek grubu ise 81 tanedir. (Mesleki Yeterlilik Kurumu, 2018)

3.4 UY – UMS Arasındaki Fark

UMS meslek hakkında bilgi veren, mesleğin tanımını, meslekte olması gerekenleri sıralayan bir dokümandır. UY ise seçtikleri bir meslekte belge almak isteyen adayların sahip olduğu becerileri, bilgi düzeyini ölçen bir dokümandır (Mesleki Yeterlilik Kurumu, 2017).

3.5 Mesleki Yeterlilik Belgesi

Mesleki Yeterlilik Belgesi'ne sahip olan kişi, mesleği hakkında yeterli düzeyde bilgi ve yeteneğe sahip olduğunun ispatı niteliğini taşır.

Belge almak için sınavlara giren aday, başarısız olduğu alanda yetersiz olduğunu fark eder ve eksikliğini telafi etmeye çalışır. İşveren ise ihtiyaç duyduğu çalışanı mesleki yeterlilik belgesi olan kişiden seçerse yanlış kişiye yanlış görevi vermemiş olur ve bu da işverene mali kayıp yaşatmaz. Aynı zamanda Mesleki Yeterlilik Belgesi olan kişi çalıştıran işveren, devlet tarafında belgeli çalışanın sigorta primleri karşılanmaktadır. Belgeli bir kişiyi çalıştıran işveren(İş Kur'a kayıtlı ise 54 ay) 48 aya kadar, işsizlik sigortası fonundan sigorta primini devlet karşılamaktadır. (Kurulu, 2015)

Yine İşsizlik sigortası fonu kapsamında belge zorunluluğu getirilen Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Mesleklerde 31.12.2019 tarihine kadar girdiği 3 sınav hakkından 1 inde başarılı olan kişilere ise sınav ücreti ve belge ücreti iade edilmektedir. (MYK, 2017)

Bunun yanında yine Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Meslek Grubu ve Tehlikeli Olmayan Meslek Grubunda belge almak isteyen kişi için Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilen Belgelendirme için Doğrudan Hibe Programında, 2 sınav hakkında başarılı olan adaylara sınav ücreti iadesi yapılmaktadır. Bu hibe programı 08.10.2017 tarihinde sona ermiştir (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 2017).

Her çalışan kişi Mesleki Yeterlilik için belge almak zorunda değildir. Bazı durumlarda çalışan kişiden belge istenmez. (Uygunluk Tablosu, 2017) Bunlar:

- Ustalık Belgesi olan kişi
- Mesleki Eğitim Lise Diploması olan kişi (Bu diplomayı çalıştığı alanda kullanıyorsa geçerlidir.)

- Üniversite ve Yüksekokul diploması olan kişi (Bu diplomayı çalıştığı alanda kullanıyorsa geçerlidir.)

Bazı belgeler ise mesleki yeterlilik belgesini karşılamaz ve kişiden mesleki yeterlilik belgesi alması beklenir. Bunlar:

- Mesleki eğitim kursuna gidip alınan belge
- UMEM ve İŞKUR'dan alınan belge

Çıraklık ve Kalfalık Belgeleri olan kişilerden Mesleki Yeterlilik Belgesi alması beklenir.

3.6 MYK Belgesi Zorunluluğu Getirilen Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Meslekler

Tehlikeli ve Çok Tehlikeli meslek gruplarında yer alan meslekler hakkında MYK tarafından yayımlanan ve ÇSGB yayımladığı tebliğlerin yayım tarihinden 12 ay sonrasında belgesi olmayan kişilerin çalıştırılmayacağı 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunda belirtilmiştir. Tehlikeli ve çok tehlikeli 81 meslek grubunda belge zorunluluğu gelmiştir. Bunlar;

Çizelge 3. 1 Tehlikeli ve çok tehlikeli zorunlu meslek grupları

Sıra No	Meslek Adı	Seviyesi	Sıra No	Meslek Adı	Seviyesi	Sıra No	Meslek Adı	Seviyesi
1	Ahşap Kalıpcı	Seviye 3	28	Hidrolik - Pnömatikçi	Seviye 5	55	Otomotiv Boya Onarımcısı	Seviye 4
2	Alçı Levha Uygulayıcısı	Seviye 3	29	İnşaat Boyacısı	Seviye 3	56	Otomotiv Boyacısı	Seviye 4
3	Alçı Sıva Uygulayıcısı	Seviye 3	30	İplik Bitim İşleri Operatörü	Seviye 2	57	Otomotiv Boyacısı	Seviye 3
4	Alüminyum Kaynakçısı	Seviye 3	31	İplik Eğirme Operatörü	Seviye 2	58	Otomotiv Elektromekanikçisi	Seviye 5
5	Asansör Bakım ve Onarımcısı	Seviye 3	32	Isı Yalıtımcısı	Seviye 3	59	Otomotiv Kaportacısı	Seviye 4
6	Asansör Bakım ve Onarımcısı	Seviye 4	33	Isıtma ve Doğal Gaz İç Tesisat Yapım Personeli	Seviye 3	60	Otomotiv Kaportacısı	Seviye 3
7	Asansör Montajcısı	Seviye 4	34	İskele Kurulum Elemanı	Seviye 3	61	Otomotiv Mekanikçisi	Seviye 4
8	Asansör Montajcısı	Seviye 3	35	Kaynak Operatörü	Seviye 4	62	Otomotiv Montajcısı	Seviye 3
9	Baca Kontrol Personeli (Bacacı)	Seviye 4	36	Makine Bakımcı	Seviye 5	63	Otomotiv Montajcısı	Seviye 4
10	Baca Montaj Personeli (Bacacı)	Seviye 3	37	Makine Bakımcı	Seviye 4	64	Otomotiv Prototipçisi	Seviye 5

Çizelge 3. 2 (devam) Tehlikeli ve çok tehlikeli zorunlu meslek grupları

Sıra No	Meslek Adı	Seviyesi	Sıra No	Meslek Adı	Seviyesi	Sıra No	Meslek Adı	Seviyesi
11	Betonarme Demircisi	Seviye 3	38	Makine Bakımcı	Seviye 3	65	Otomotiv Prototipçisi	Seviye 4
12	Betoncu	Seviye 3	39	Makine Montajcısı	Seviye 3	66	Otomotiv Sac Şekillendirmecisi	Seviye 4
13	Bitim İşlemleri Operatörü	Seviye 3	40	Makine Montajcısı	Seviye 4	67	Otomotiv Sac Şekillendirmecisi	Seviye 3
14	Boyama Operatörü	Seviye 3	41	Metal Kesim Operatörü	Seviye 4	68	Otomotiv Sac ve Gövde Kaynakçısı	Seviye 3
15	Çelik Kaynakçısı	Seviye 3	42	Metal Kesimci	Seviye 3	69	Otomotiv Sac ve Gövde Kaynakçısı	Seviye 4
16	CNC Programcısı	Seviye 5	43	Metal Levha İşleme Tezgâh İşçisi	Seviye 3	70	Panel Kalıpcı	Seviye 3
17	CNC Programcısı	Seviye 4	44	Metal Levha İşleme Tezgâh Operatörü	Seviye 4	71	Plastik Kaynakçısı	Seviye 3
18	Direnç Kaynak Ayarçısı	Seviye 4	45	Metal Sac İşlemeci	Seviye 4	72	PVC Doğrama Montajcısı	Seviye 3
19	Doğal Gaz Altyapı Yapım Kontrol Personeli	Seviye 4	46	Metal Sac İşlemeci	Seviye 3	73	Refrakterci	Seviye 3
20	Doğal Gaz Çelik Boru Kaynakçısı	Seviye 3	47	Motor Testçisi	Seviye 4	74	Refrakterci	Seviye 4
21	Doğal Gaz Isıtma ve Gaz Yakıcı Cihaz Servis Personeli	Seviye 4	48	Motor Testçisi	Seviye 5	75	Seramik Karo Kaplamacısı	Seviye 3
22	Doğal Gaz İşletme Bakım Operatörü	Seviye 4	49	Motosiklet Bakım Onarımcısı	Seviye 4	76	Ses Yalıtımcısı	Seviye 3
23	Doğal Gaz Polietilen Boru Kaynakçısı	Seviye 4	50	NC/CNC Takım Tezgahları Elektrik/Elektronik Servis Görevlisi	Seviye 5	77	Sıvacı	Seviye 3
24	Doğal Gaz Polietilen Boru Kaynakçısı	Seviye 3	51	NC/CNC Takım Tezgahları Mekanik Servis Görevlisi	Seviye 5	78	Su Yalıtımcısı	Seviye 3
25	Duvarcı	Seviye 3	52	NC/CNC Takım Tezgahları Uygulama ve Servis Görevlisi	Seviye 5	79	Tren Makinisti	Seviye 4
26	Endüstriyel Boru Montajcısı	Seviye 3	53	Ön İplik Operatörü	Seviye 3	80	Tünel Kalıpcı	Seviye 3
27	Hidrolik - Pnömatikçi	Seviye 4	54	Ön Terbiye Operatörü	Seviye 3	81	Yangın Yalıtımcısı	Seviye 3

Yukarıda bahsettiğimiz 81 meslekte çalışan kişilerin Mesleki Yeterlilik Belgesi olmadan bu işi yapmaları yasaktır. (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 2017) Çalışan kişinin bağlı olduğu firmalar denetime tabii tutulmaktadır. Bu denetimi iş müfettişleri tarafından gerçekleştirilir ve belgesiz çalıştırılan her çalışan için işveren veya işveren vekiline 548 TL idari para cezası kesilir. (Mesleki Yeterlilik Kurumu, 2018)

3.7 MYK'nın Belgelendirme Süreci

Mesleki Yeterlilik Kurumu, sınav ve belgelendirme süreçleri için belirlenen UY'de akredite olan kuruluşları ve MYK tarafından sınav ve belgelendirme süreçleri için Yetkilendirilen Belgelendirme Kuruluşlarınca sağlanmaktadır. Tüm sınav ve belgelendirme süreçlerinde Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşları, belge için başvuran kişiye yaptığı ölçme değerlendirme sınavlarından sonra (Teorik-Performans-Mülakat Sınavları) başarılı olması sonucunda MYK Yönetim Kurulu onayına sunar. Sonrasında adaya Mesleki Yeterlilik Belgeleri MYK tarafından Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşlarına yollar. YBK, MYK tarafından yollanan Mesleki Yeterlilik Belgesini adaya verir ve belgelendirilen kişinin belgeyi kullanması ya da iptali, takibi gibi işlemleri YBK'nın sorumluluğundadır. Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşu adayın belgelendirme sürecini aşağıdaki gibi işler.

- Adayın başvurusunu alır.
- Adayın başvurusunu değerlendirir.
- Gireceği sınavın ücretini YBK'nın banka hesabına yatırır.
- Sınavın Planlanması, yapılması ve sonuçlandırılmasını yapar.
- Sınavda başarılı olan kişinin MYK tarafından istenen evrakları MYK Portala yükler.

Sınava giren kişinin belgesi kendisine teslim eder. (MYK, Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü, 2015)

4. MESLEKLERDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

İş Sağlığı ve Güvenliği, yapılan işin niteliği bakımından farklılık gösterir. Kişilerin aldığı tedbir, eğitim ve planlar günümüzde birbirinden ayrılan iş kollarının hemen hemen hepsinde birbirinden bağımsızdır. Bir inşaatta yüksekte düşme, insanın üzerine bir şey düşme gibi tehlikeli olaylar yaşanırken, maden işlerinde göçük, zehirli gaz, tozla mücadele ve patlama gibi tehlikeli olaylar yaşanır. Bu iki farklı iş kolunda çalışanların görevleri, eğitimleri, kişisel koruyucu donanımları ve alınan koruyucu tedbirler farklıdır. Meslekler değiştiğinde olay örgüsü ve faaliyetler tamamen değişir. (H.TAŞÇI, 2016) Ancak sınav zamanı oluşabilecek makine arızası, alışık olunmayan çalışma ortamı ile dikkat dağınıklığı sonucu oluşabilecek iş kazaları göz ardı edilemez. Hem makine ve teçhizatın kullanımı, sınav ortamında gerçekleşebilecek olası yangın patlamada zarar görmesi, adayın sınav adaptasyon sorunu, sınavdaki performansı makineye ve ortama duyacağı güven sınavını etkileyebilir. Bu önemli faktör de adayın hem ilk kez girdiği bir ortamda çalışması hem de aldığı önlemler ile sınava girip başarılı olmasını olumsuz kılabilir. Kendi çalışma ortamında gösterdiği performansı gösterememekte, kamera karşısında heyecanlanıp adaptasyon sorunu yaşaması ve ortamda ilk kez bulunup, makine teçhizat ve YBK' ların sunduğu kişisel koruyucu donanımlar ile bir hayli sınavda kopukluk yaşayabilir.

Mesleki Yeterlilik Kurumu yayımladığı UMS ve UY' lerde meslekleri tek tek ele alıp, o mesleğin sağlıklı yapılabilmesi için gerekli ön koşulu sözlük niteliğinde hazırlamıştır. Bir aday X mesleğinden belge istiyorsa Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşları X mesleğinin Ulusal Yeterliliğinde yer alan zorunlu ve seçmeli birimlerden adayın isteği doğrultusunda sınavı açar. Zorunlu Birimler A1, A2, A3, , Seçmeli Birimler : B1, B2, B3, , diye kodlanır. Aday A1, A2,... B1, B2, B3 ... den zorunlu birimleri seçmek koşuluyla istediği seçmeli birimlerden de seçerek sınava girer. A olarak kodlanan zorunlu birimlerin hepsinden başarılı olma şartı vardır.

Bütün yayınlanan UY' lerde A1 İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Organizasyonunun Yapılması Zorunlu birimdir ve geçemediği ya da önlem alamadığı noktada A1

birimden başarısız sayılır ve tekrar sınava tabii tutulur.

Mesleki Yeterlilik Kurumunun altındaki Tehlikeli ve Çok Tehlikeli meslek grubu için yetkilendirilen belgelendirme kuruluşlarının belgelendirdiği kişi sayısı veya yaptıkları sınava giren kişiler; birinci sınavda başarı oranı, ikinci sınavda başarı oranı, üçüncü sınavda başarı oranı şeklinde bir istatistik raporu ile bu kapsamda yaptığım çalışmanın doğruluğunu teyit edecektir. Öncelikle Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Meslek Grubundaki A1 biriminden sınava giren, kaçınıcı sınavda başarılı olduğuna dair bilgiler MYK tarafından arz edilmiştir.

Mesleki Yeterlilik Kurumunun, 14.04.2017 tarihli yazıma istinaden cevapladığı 03.05.2017 tarihli yazısında A1 biriminden teorik sınava ilk kez giren kişi sayısı 173.354, ikinci kez giren kişi sayısı 13.351, üçüncü kez giren kişi sayısı 1.903 kişidir. İlk sınavda başarılı olan aday sayısı 159.600, ikinci sınavda 1.254 kişi, üçüncü sınavda 729 kişinin başarılı olduğu tespit edilmiştir. A1 biriminden pratik sınava giren kişi sayısı 76.482 iken birinci sınavda başarılı olan kişi sayısı 60.914, ikinci sınavda 308, üçüncü sınavda 7, dördüncü sınavda başarılı olan kişi sayısı ise 1 dir. (Kurumu, 2017) Bu özet rapor gösterir ki; teorik sınava ilk kez giren kişi sayısı 173.354'dür. Başarılı olan kişi sayısı ise 159.600'dür. Bu oldukça iyi bir rakamdır. Kalan kişi sayısı 13.754 kişi ikinci sınava girecekken 13.351 kişi ikinci sınava girmiştir. 403 kişi sınava girmemiştir. İkinci kez sınava girip kazanan kişi 1.254 kişidir. Bu da 12.097 kişinin başarısız olduğunu gösterir ve üçüncü sınava girecek kişi sayısı 12.097 olması beklenirken sınava giren aday sayısı 1.903 kişidir. Sınava girmeyen ve belge almaktan vaz geçen 10.194 kişidir. Sınava giren ve başarılı olan kişi sayısı 729 kişidir. Toplamda 11.691 kişi A1 sınavını tamamlamamış ve sınava girmemiştir.

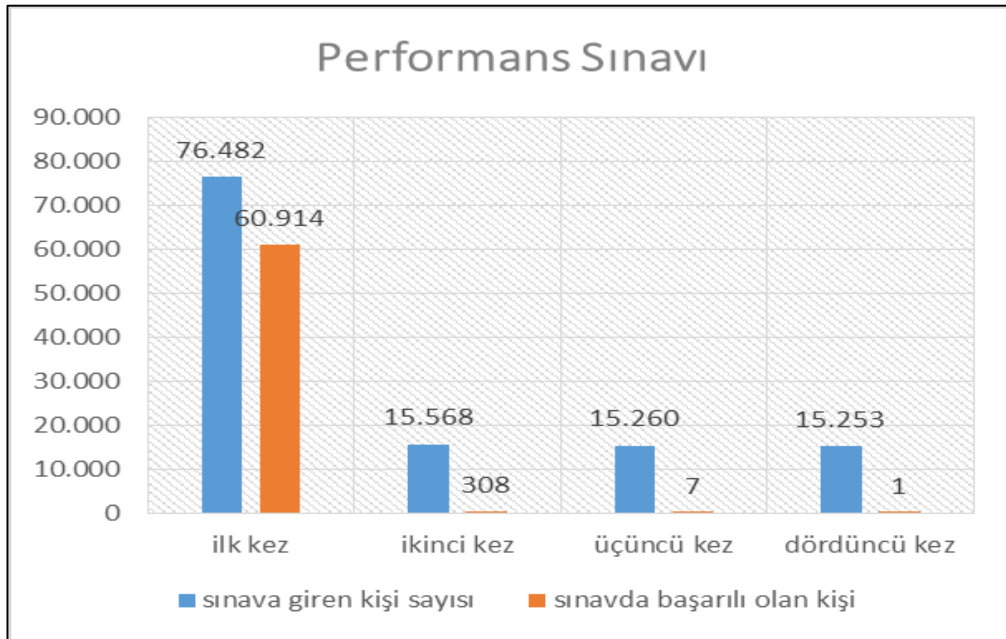
Performans Sınavda ise;

İlk sınava giren aday sayısı 76.482 kişidir. Bunlarda kazanan 60.914 kişi sınavı kazanırken 15.568 kişi sınavı kazanamamıştır ve ikinci sınavda 308 kişi başarı göstermiştir. Bu demek oluyor ki 15.260 kişi başarısız olmuştur ya da sınava girmemiştir. Üçüncü sınavda başarılı olan kişi sayısı ise 7'dir. Bu da yine 15.253 kişinin başarısız ya da sınava girmediğini gösterir. Dördüncü sınavda başarılı olan 1 kişidir. Bu da 15.252 kişinin başarısız ya da sınava girmediğini gösterir.

Şekil 4. 1: Teorik Sınavı

MYK' nın web sitesinde yayınlanan istatistiğe göre; Tehlikeli ve Çok Tehlikeli ve Çok Tehlikeli meslek grubundaki mesleklerden sınava girip belge alan kişi sayısı 154.798 kişidir. Bu da demek oluyor ki sadece teorik A1 biriminden başarılı olan kişi sayısı 161.583 kişi iken belge alan 154.798 kişidir. İş Sağlığı ve Güvenliği biriminden geçip kendi mesleği ile alakalı birimden geçemeyen 6.785 kişi belge alamamıştır.(İstatistik, 2017)

Şekil 4. 2: Performans Sınavı

Peki, tehlikeli ve çok tehlikeli grupta yer alan mesleklerde çalışan ve mesleğini belgelemek isteyen kişi, normalde çalıştığı yerde aldığı İş Sağlığı ve Güvenliği önlemleri ile Ulusal Yeterliliklerde başarılı olması beklenen A1 (İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Organizasyonunun Yapılması) biriminden adayın uygulaması beklenen birbirinden farklı şeyler mi? Gerçek anlamda İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda MYK ve ÇSGB bu kadar titiz davranırken, işverenler yanında çalıştırdığı kişinin sağlığını nasıl düşünmektedir? Olması gereken ve yapılması gerekenler A1 zorunlu birimde detaylandırılırken, tehlikeli ve çok tehlikeli bir meslek grubunda çalışan kişi, ne kadar başarılı olmaktadır? Başarılı olmama sebebi bilgi düzeyi midir? Bu zamana kadar iş sağlığı ve güvenliği önlemleri almadan şans üzerine yaşayan insanlar var mıdır?

Yoksa işveren her türlü malzeme, ekipman ve gerekli eğitimleri sağladığı halde çalışan kişilerin uygulamaya dökmek istemediği şeyler olabilir mi?

Bu soruların cevabı için bir anket çalışması yapılmıştır.30 soruluk anket tehlikeli ve çok tehlikeli meslek grubundan mesleki yeterlilik belgesi alan kişilere uygulanacaktır. Sağlıklı bir sonuç için anketi uygulayacağımız kişi sayısı, Tehlikeli ve Çok Tehlikeli meslek grubundan belge alan kişi sayısı baz alınarak Örnek Boyutu Hesaplama Formülü ile hesaplanmıştır. (Örnek Boyutu Hesaplama, 2017)

Örnek Boyutu Hesaplama Formülü:

$$[z^2 \times p \times (1-p) \div e^2] \div [1 + (z^2 \times p \times (1-p) \div (e^2 \times N))]$$

Burada ;

N : Kitle Boyutu

e : Hata Payı (ondalık olarak)

z : Güven Seviyesi (z puanı olarak)

p : Yüzde Değeri (ondalık olarak)

08.05.2017 tarihinde MYK Web Sitesinde kamuya açık paylaşılan veride; Tehlikeli ve Çok Tehlikeli meslek grubunda belge alan kişi sayısı 154.798 kişidir (Başarı İstatistik Verileri, 2017). Bu formülde benim N değerimi oluşturur.

Hata Payımı %10 belirttiğimde puan olarak 0,1 olur ve 'e' değerimin sayısal verisidir.

Güvenlik düzeyim için z : %95 olarak aldık ve z puanım bir oranın ortalamadan uzak standart sapma sayısıdır. O da 1,96 olarak alınmıştır.

İlk defa gerçekleştirdiğimiz bu anket için, ideal örnek boyutumu hesaplamada %50 yani p = 0,5 sayısal değeri kullanılmıştır. Bu da örnek boyutu hesaplamamı fazla ölçülü veya fazla serbest olmamasını sağladı.

Aldığımız bu değerleri formülde yerine koyduğumuzda anketi kaç kişiye uygulamamız gerektiği ortaya çıkacaktır.

$$[1,96^2 \times 0,5 \times (1-0,5) \div 0,1^2] \div [1 + (1,96^2 \times 0,5 \times (1-0,5) \div (0,1^2 \times 154.798))]]$$
$$= 96 \text{ kişi}$$

Hesaplama sonucu ortaya çıkan örnek boyutu 96 kişidir. Bu anket Tehlikeli ve Çok Tehlikeli meslek grubunda sınava girip mesleki yeterlilik belgesi alan en az 96 kişiye uygulanacaktır.

5. TEHLİKELİ VE ÇOK TEHLİKELİ MESLEK GRUPLARI İÇİN MYK TARAFINDAN YAYINLANAN ULUSAL YETERLİLİKLERDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÜZERİNE YÖNELİK BİR UYGULAMA

5.1 Araştırmanın Amacı

Mesleki Yeterlilik Kurumunun yayınladığı tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerdeki Ulusal Yeterlilikte sınava giren kişilerin uygulamaya alındığı A1 İş Sağlığı ve Güvenliği biriminde başarısız olma sebebi ile çalıştığı kurumda İş Güvenliğinin ne denli gerçekleştirildiği ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu amaçla İstanbul Bölgesinde tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde mesleki yeterlilik belgesi alan kişiler üzerine yapılan anket ve sınav verilerimiz dışında yapılan çalışmalar da göz önüne alınarak bu alanda yapılan çalışmalara katkı sağlamak amaçlanmıştır.

5.2 Araştırmanın Türü

Gerçekleştirilen araştırmada katılımcıların çalışma hayatında iş güvenliğini ne denli gerçekleştirildiğini, mesleki yeterlilik belgesi için girdikleri sınavda zorunlu birim olan A1 İş Sağlığı ve Güvenliğinde zorlanmalarındaki etkiler, çalışanın iş güvenliğine bakış açısı gibi konular ele alınarak ortaya çıkarılmasına yönelik açıklayıcı istatistikler gerçekleştirilmiştir.

5.3 Verilerin Analizi ve Bulgular

Bu çalışma tehlikeli ve çok tehlikeli meslek grubunda, mesleki yeterlilik belgesi için sınava girip mesleki yeterlilik belgesi alan belgeli kişilere uygulanmıştır. Anket çalışması sırasında kişilerin sorulara rahat cevap verebilmeleri için anketi dolduran kişinin adı isteğine bağlı bırakılmış, zorunlu tutulmamıştır. Ankete İstanbul ‘da Mesleki Yeterlilik Belgesi alan tehlikeli ve çok tehlikeli meslek gruplarından 97 kişi katılmıştır. Anket SPSS 19 İstatistiksel Paket Programı’nda sonuçlandırılmaya çalışılmıştır. Anket çalışmasının güvenilirliğini ölçmek için güvenilirlik istatistiğine bakılmıştır. Güvenilirlik değeri 0.725 çıkmıştır. 0.7’den büyük olması anketin güvenilirliğine dair önemli bir sonuçtur.

5.4 Tehlikeli Ve Çok Tehlikeli Mesleklerde, Mesleki Yeterlilik Belgesi Alan Çalışanlara Yönelik Anket Çalışması Sonuçları ve Değerlendirilmesi

Çizelge 5. 1: Kaç yıldır mesleğinizle uğraşıyorsunuz?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
0-2	9	9.3	9.3	9.3
3-5	9	9.3	9.3	18.6
6-8	15	15.5	15.5	34.0
9-11	16	16.5	16.5	50.5
12-yukarısı	48	49.5	49.5	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Ankete katılan 97 kişiden 0-2 ve 3-5 yıl aralığında çalışanların oranı %9.3 iken, 6-8 yıl çalışanların oranı %15,5'dir. 9-11 yıl aralığında çalışanla ise %16.5'dir. Ankete katılanların büyük çoğunluğunu %49.5 ile 12 yıl ve daha uzun zamandır çalışanlar oluşturmaktadır. Buradan da katılımcıların büyük çoğunluğunun deneyimli çalışanlar olduğu görülmektedir.

Çizelge 5. 2: Mesleğinizi seviyor musunuz?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Kesinlikle sevmiyorum	9	9.3	9.3	9.3
Sevmiyorum	20	20.6	20.6	29.9
Kısmen seviyorum	9	9.3	9.3	39.2
Seviyorum	40	41.2	41.2	80.4
Kesinlikle seviyorum	19	19.6	19.6	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Çalışan kişinin yaptığı işi ne kadar sevip sevmediğini test etmek için sorulmuştur. Mesleğini severek yapmak bazı olumsuzlukların önüne geçebilir. Mesleğini sevmeden, geçim için çalışmak zorunda olan kişiler, mutsuz, dikkatsiz, başarısız ve işinde isteksiz olacağı için kişi mutlu olduğu, sevdiği işi yapmalıdır. Burada mesleğini seven 40 kişi, mesleğini kesinlikle seven 19 kişi, mesleğini kısmen seven 9 kişi, mesleğini sevmeyen 20 kişi, kesinlikle mesleğini sevmeyen 9 kişidir. Sonuçlara göre mesleğini seven ve kesinlikle seven kişiler yarından fazlasını oluşturduğu için, katılımcılar mesleklerini severek yapıyor sonucuna varılabilir.

Çizelge 5. 3: Hiç kaza yaşanmasına engel oldunuz mu?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Bir kez engel oldum.	10	10.3	10.3	10.3
Birçok kez engel oldum.	37	38.1	38.1	48.5
Kısmen engel oldum	21	21.6	21.6	70.1
Hiç engel olmadım.	12	12.4	12.4	82.5
Hiç kaza yaşanmadı.	17	17.5	17.5	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Sonuca göre, çalıştığı ortamda hiç kaza görmeyen 17 kişidir. Kaza yaşanmasına engel olmayan 12 kişiyken kısmen engel olan 21 kişidir. Kaza yaşanmasına bir kez engel olan 10 kişi, birçok kez engel olan 37 kişidir. Verilere göre kaza yaşanmasına engel olan 68 katılımcı vardır.

Çizelge 5. 4: Çalıştığınız yerde herkesin bir görevi var mı?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Herkes her işi yapar	17	17.5	17.5	17.5
Boş kaldığımızda diğer işler için görevlendiriliyoruz	12	12.4	12.4	29.9
Bazen arkadaşlara yardımcı oluyoruz	11	11.3	11.3	41.2
Gelmeyenlerin görevini yapabiliyoruz	9	9.3	9.3	50.5
Herkes kendi işini yapar	48	49.5	49.5	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Bu soruda herkes kendi işini yapar diyen 17 katılımcı, boş kaldığımızda diğer işler için görevlendiriliyoruz diyen 12 katılımcı, bazen arkadaşlarına yardımcı olan 11 katılımcı, gelmeyen arkadaşlarının görevlerini yapan 9 katılımcı, herkes kendi işini yapar diyen 48 katılımcı vardır. Sonuca göre 97 katılımcının cevapladığı bu soruda 48 kişi herkes kendi işini yapar derken 49 kişi öyle ya da böyle bir sebeple başka işlerle de uğraşmaktadır.

Çizelge 5. 5: İşvereninizin sizin için endişelendiğini düşünüyor musunuz?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Evet	42	43.3	43.3	43.3
Hayır	31	32.0	32.0	75.3
Bazen	19	19.6	19.6	94.8
Belki	2	2.1	2.1	96.9
Sanmıyorum	3	3.1	3.1	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Soru analizine göre işverenin kendisi için endişelendiğini düşünen 42 katılımcı, düşünmeyen 31 katılımcı, bazen diyen 19 katılımcı, belki diyen 2 ve sanmıyorum diyen 3 katılımcı vardır. Burada %43.3 ü işverenin kendisi için endişelendiğini düşünürken geriye kalan %57.7'si endişelendiğini düşünmemektedir. Burada yarıdan fazlası işverenin kendileri için endişelendiğini düşünmediği için çalışanlar kendilerini işverence önemsiz hissediyor olabilir.

Çizelge 5. 6: Sizce işvereninizde önemli olan iş mi insan sağlığı mı denetimlerde gelebilecek cezalar mı?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
İş	14	14.4	14.4	14.4
Sağlık	62	63.9	63.9	78.4
Ceza	0	0	0	0
Hepsi	19	19.6	19.6	97.9
Hiç biri	2	2.1	2.1	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Cevaplara baktığımızda 62 kişi işverenin çalışan sağlığını önemseydiğini, 14 kişi ise işi önemseydiğini, hepsi diyen 19 kişi olurken hiçbiri diyen 2 kişi olmuştur. 97 kişiden 62 kişi önce sağlık cevabını vermiş. 14 kişi önce işin önemli olduğunu vurgularken çalışanın sağlığının işveren tarafından önemsenmediği düşüncesi yer alır.

Çizelge 5. 7: Sizce İş Sağlığı ve güvenliği mi daha önemli yoksa iş deneyimi mi?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
İş Sağlığı ve Güvenliği	50	51.5	51.5	51.5
İş Deneyimi	18	18.6	18.6	70.1
Her ikisi	29	29.9	29.9	100.0
Hiç biri	-	-	-	-
Kararsızım	-	-	-	-
Toplam	97	100.0	100.0	

Burada belge alan kişilerden 50 kişi iş sağlığı ve güvenliğinin iş deneyiminden daha önde geldiğini, 18 kişi ise iş deneyiminin daha önemli olduğunu söylemiştir. Her ikisine baktığımızda 29 kişi iş deneyimi ve iş sağlığı ve güvenliğinin önemli ayrılmaz olduğunu düşünmüştür. Hemen hemen yarısından fazlası iş sağlığı ve güvenliğini daha önemli gördüğü için katılımcıların iş sağlığı ve güvenliğini önemsedğini söylenebilir.

Çizelge 5.8: Sizce alınan İş Sağlığı ve Güvenliği önlemleri ile kazasız bir çalışma hayatı mümkün mü?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Kesinlikle mümkün değil	9	9.3	9.3	9.3
Mümkün değil	19	19.6	19.6	28.9
Belki	22	22.7	22.7	51.5
Mümkün	33	34.0	34.0	85.6
Kesinlikle mümkün	14	14.4	14.4	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Alınan İSG önlemleri ile kazasız bir çalışma hayatının olabileceğini düşünen 69 katılımcı varken, mümkün görmeyen 28 katılımcımız vardır. Burada İSG 'nin önemi bilen ve önlemler ile kazayı önleyebileceğimize inanan 69 katılımcımız, yarından çok fazla olduğu için katılımcıların İSG önlemleri ile kazasız bir çalışma hayatının olabileceğini bilincine ve bilgi birikimine hâkimdir denebilir.

Çizelge 5. 9: Mesleğinizde tehlikeli gördüğünüz işi, İş Sağlığı ve Güvenliği ile yok edebilir miyiz?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Kesinlikle yok edemeyiz	5	5.2	5.2	5.2
Yok edemeyiz	19	19.6	19.6	24.7
Belki	25	25.8	25.8	50.5
Yok ederiz	35	36.1	36.1	86.6
Kesinlikle yok ederiz	13	13.4	13.4	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Soruyu cevaplayan 19 kişi çalıştığı işte tehlikeli gördüğü kısmı, İş Sağlığı ve Güvenliği ile yok edilemeyeceğini, 5 kişi ise kesinlikle yok edilemeyeceğini, belki diyen 25 kişi, yok ederiz diyen 35 ve kesinlikle yok ederiz diyen 13 katılımcımız olmuştur. Burada görülüyor ki mesleğinde tehlikeli olan kısımları İSG önlemleri ile bertaraf edebileceğine inanan 73 katılımcı %75.3' ümüzü oluşturduğu için, İSG önlemleri ile tehlikeyi yok edilebileceği bilinci çalışanlara verilmiştir denilebilir.

Çizelge 5. 10: Çalışırken kendinizi tehlikedeymiş gibi hissediyor musunuz?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Kesinlikle evet	5	5.2	5.2	5.2
Evet	38	39.2	39.2	44.3
Belki	25	25.8	25.8	70.1
Hayır	21	21.6	21.6	91.8
Kesinlikle hayır	8	8.2	8.2	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Sorumuzu yanıtlayan 97 katılımcıdan 5'i kesinlikle çalışırken kendisini tehlikedeymiş gibi hissederken, 38'i çalışırken kendisini tehlikedeymiş gibi hissediyor. 25'i çalışırken kendisini tehlikedeymiş gibi zaman zaman hissederken, 21'i çalışırken kendisini tehlikedeymiş gibi hissetmezken, 8'i ise kesinlikle çalışırken kendisini tehlikedeymiş gibi hissettiğini söylemektedir. Buradan 68 kişi çalışırken kendisini tehlikede gibi hissediyor sonucuna varılabilir.

Çizelge 5. 11: Çalıştığınız yerde hiç kaza yaşandı mı?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Bir kez	24	24.7	24.7	24.7
Birkaç kez	27	27.8	27.8	52.6
Görmedim	31	32.0	32.0	84.5
Yaşanmadı	8	8.2	8.2	92.8
Hiç yaşanmadı	7	7.2	7.2	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

97 katılımcıdan 24 katılımcı bir kez kaza yaşandığını, 27'si birkaç kez kaza yaşandığını, 31'i ise kazaya şahit olmadığını söylemiştir.8 katılımcı ise kaza yaşanmadığını, 7 katılımcı ise hiç yaşanmadığını söylemiştir. Buradan çıkarılan sonuca göre kazaya şahit olan 51 katılımcımız var. Bu da gösterir ki katılımcıların yarısından fazlası iş kazasına tanıklık etmiş durumda. Bunun yanında kazaya birkaç kez tanıklık eden katılımcımızın da mevcut olduğunu göz önüne alırsak, bu oranın yarıdan çok daha fazla olduğu sonucu çıkarabilir.

Çizelge 5. 12: Çalıştığınız yerde ne zamandan beri iş sağlığı ve güvenliği önlemleri alınıyor?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
2009-2010	12	12.4	12.4	12.4
2011-2012	18	18.6	18.6	30.9
2013-2014	26	26.8	26.8	57.7
2015-2016	23	23.7	23.7	81.4
2017 ve sonrası	18	18.6	18.6	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

50'den az çalışanı olan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için 01.01.2014 tarihinde zorunluluk gelmiştir. Zorunluluğun geldiği 2013-2014 yılında 26 kişi iş sağlığı ve güvenliği önlemleri alırken, 2015 ve sonrası için 41 kişi iş sağlığı ve güvenliği önlemleri almaya başlamıştır. Öncesinde ise 30 kişinin cevabına göre zorunluluk gelmeden de iş sağlığı ve güvenliği önlemleri almaktaymış. Zorunluluk gelmeden iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınmasında günümüze kadar geçen sürede iş sağlığı ve güvenliği bilincinin o işyerlerinde tam anlamıyla oturduğunu söylenebilir.

Çizelge 5. 13: Çalıştığınız kurumda İş Sağlığı ve güvenliği sadece evrak üzerinde mi gerçekleştiriliyor?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Kesinlikle evet	7	7.2	7.2	7.2
Evet	34	35.1	35.1	42.3
Belki	11	11.3	11.3	53.6
Hayır	34	35.1	35.1	88.7
Kesinlikle hayır	11	11.3	11.3	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Çalışanlara yaşatılan iş sağlığı ve güvenliği bu soru ile çözümlenmek istendi. Dönüp verilen cevaplara baktığımızda evrak üzerinde gerçekleştiğini söyleyen kişilere belki diye cevap verenleri de dahil ettiğimizde 97 kişiden 52 kişi evrak üzerinde gerçekleşen iş sağlığı ve güvenliğinden bahsediyor. 45 kişi ise iş sağlığı ve güvenliğinin çalıştığı kurumda uygulandığını söylüyor. 97 kişinin yarısından fazlası iş sağlığı ve güvenliğinin tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde evrak üzerinde gerçekleştiğini söylenebilir.

Çizelge 5. 14: Çalıştığınız yerde en son ne zaman iş sağlığı ve güvenliği eğitimi aldınız?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Yeni	52	53.6	53.6	53.6
Geçen sene	19	19.6	19.6	73.2
İki yıl önce	9	9.3	9.3	82.5
Üç yıl önce	11	11.3	11.3	93.8
Hiç almadım	6	6.2	6.2	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Bilindiği gibi tehlikeli işlerde çalışan kişiler iki yılda en az bir defa 12 saat eğitim almalıdır. Çok tehlikeli işlerde çalışanlar ise yılda en az bir defa 16 saat eğitim almalıdır. Mesleki yeterlilik belgesi alan 97 kişiye uygulanan bu ankette, 17 kişi bu kural dışında kalmıştır. Eğitimi yeni alan 52 kişi ise İş Sağlığı ve Güvenliği kültürünün yeni oluşmaya başladığını düşünmemize yol açabilir.

Çizelge 5. 15: Çalıştığınız yerde İş Güvenliği Uzmanı olarak görev alan kişiyi ne sıklıkla görüyorsunuz?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Her gün	64	66.0	66.0	66.0
Haftada birkaç kez	14	14.4	14.4	80.4
Ayda bir	13	13.4	13.4	93.8
Ayda birkaç kez	6	6.2	6.2	100.0
Hiç görmedim	0	0	0	0
Toplam	97	100.0	100.0	

Burada görünen tehlikeli ve çok tehlikeli meslek grubunda çalışan kişilerin İş Güvenliği Uzmanı var. Bu demek oluyor ki yasa gereği tehlikeli ve çok tehlikeli meslek grubunda İş Güvenliği Uzmanları görev almaktadır. İş Güvenliği Uzmanını her gün gören 64 kişi, haftada birkaç kez gören 14 kişi, ayda bir gören 13 kişi, ayda birkaç kez gören 6 kişi vardır. Soru değerlendirmesine göre 64 kişi her gün görmekteyse tam zamanlı bir İş Güvenliği Uzmanı kurumlarında görev alıyor demektir.

Çizelge 5. 16: Sizce İSG önlemleri çalıştığınız firmada yeterli mi?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Fazlasıyla yeterli	13	13.4	13.4	13.4
Yeterli	50	51.5	51.5	64.9
Kısmen yeterli	9	9.3	9.3	74.2
Bazı eksiklikler mevcut	10	10.3	10.3	84.5
Yetersiz	15	15.5	15.5	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Sorulan soruya fazlasıyla yeterli diyen 13 katılımcı, yeterli diyen 50 katılımcı, kısmen yeterli gören 9 katılımcı, bazı eksiklikler olduğunu söyleyen 10 katılımcı, yetersiz gören 15 katılımcı vardır. Bu soruda bazı eksiklik mevcut ve yetersiz olarak işaretleyenler 25 kişidir. Bu 25 kişi mesleki yeterlilik belgesi alan, yaptıkları işle alakalı sınava girip, iş sağlığı ve güvenliği biriminden pratik ve teorik sınavlarından başarılı olan kişilerdir. Bu kişiler mesleği ile alakalı alınması gereken tedbirlerin bilincindedir.

Çizelge 5. 17: İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda çalıştığınız yerde uygulanmayan, göz ardı edilen bir konu var mı?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Kesinlikle evet	10	10.3	10.3	10.3
Evet	35	36.1	36.1	46.4
Sadece acil durumlarda	16	16.5	16.5	62.9
Hayır	34	35.1	35.1	97.9
Kesinlikle hayır	2	2.1	2.1	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Bu soruyu yanıtlayan 10 katılımcı kesinlikle evet, 35 katılımcı evet, 16 katılımcı sadece acil durumlarda, 34 katılımcı hayır, 2 katılımcı kesinlikle hayır diye cevap vermiştir. İş sağlığı ve güvenliği konusunda göz ardı edilen konu vardır diyen 61 katılımcıdır. 97 katılımcıdan 61'i isg konusunda çalışırken göz ardı edilen konuların olduğu sonucuna varılmıştır.

Çizelge 5.18: Kişisel Koruyucu donanımlarını kullanırken kendinizi rahatsız hissediyor musunuz?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Kesinlikle evet	10	10.3	10.3	10.3
Evet	33	34.0	34.0	44.3
Bazen sıkıcı	24	24.7	24.7	69.1
Hayır	26	26.8	26.8	95.9
Kesinlikle hayır	4	4.1	4.1	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Bu soruya cevap veren 10 katılımcı kesinlikle evet, 33 kişi evet, 24 kişi bazen sıkıcı, 26 kişi hayır, 4 kişi kesinlikle hayır demiştir. Buradan 30 katılımcı kişisel koruyucu donanımları kullanırken rahatsız olmadığını söylemektedir. Kkd kullanırken kendini rahatsız hisseden 67 katılımcı vardır. Katılımcıların yarısından fazlası kkd kullanırken kendini rahatsız hissetmektedir denebilir.

Çizelge 5.19: Çalıştığınız yerdeki kişisel koruyucu donanımların sağlamlığına güveniyor musunuz?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Kesinle güvenmiyorum	10	10.3	10.3	10.3
Güvenmiyorum	21	21.6	21.6	32.0
Sadece görüntü	18	18.6	18.6	50.5
Güveniyorum	33	34.0	34.0	84.5
Kesinlikle güveniyorum	15	15.5	15.5	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Kişisel koruyucu donanımların sağlamlığına kesinlikle güvenmeyen 10 katılımcı, güvenmeyen 21 katılımcı, sadece görüntü olduğunu düşünen 18 katılımcı, güvenen 33 katılımcı ve kesinlikle güvenmeyen 15 katılımcı vardır. Yaptığımız ankette 48 kişi kullandığı kişisel koruyucu donanımların sağlamlığına güvendiğini, tehlikeden korunacağını söylerken, 49 kişi kullanmış olduğu kişisel koruyucu donanımlara güvenmediği, hayatı tehlike arz edilen durumlarda hiçbir işleve yaramayacağını düşünmektedir.

Çizelge 5. 20: Çalıştığınız yerde sadece size ait baret, iş eldiveni ve iş ayakkabısı var mı?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Kesinlikle hayır	4	4.1	4.1	4.1
Hayır	15	15.5	15.5	19.6
İş bitiminde diğer çalışanla takas ediyoruz.	4	4.1	4.1	23.7
Evet	58	59.8	59.8	83.5
Kesinlikle evet	16	16.5	16.5	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Başlıca kişisel koruyucu donanımlardan olan baret, iş ayakkabısı ve iş eldiveni iş hijyeni açısından kişisel olmalı, başkasının eşyaları kullanılmamalıdır. Verilen cevaplara baktığımızda tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde çalışan kişilerden kesinlikle hayır diyen 4 kişi, hayır diyen 15 kişi, takas ettiğini söyleyen 4 kişi, evet diyen 58 kişi, kesinlikle evet diyen 16 kişi mevcuttur. Sonuç olarak 23 kişinin

başkasının kişisel koruyucu donanımını kullandığını ve risk altında olduğunu görmekteyiz. 74 kişinin ise olması gerektiği gibi kendilerine ait kişisel koruyucu donanımının mevcut olduğu görülmektedir.

Çizelge 5.21: Kişisel Koruyucu Donanımlarınız kaybolduğunda, bozulduğunda ya da herhangi bir sebeple kullanılamaz duruma geldiğinde kimden yardım istiyorsunuz?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Sorumlu amirden	19	19.6	19.6	19.6
İş sağlığı ve güvenliğinden	48	49.5	49.5	69.1
İşverenden	15	15.5	15.5	84.5
Çalışan arkadaştan	5	5.2	5.2	89.7
İdare ediyoruz	10	10.3	10.3	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışan kişiler, herhangi bir olumsuzluk yaşandığı zaman muhatabını bilmeli, mevcut sorununu çözmelidir. Ankete katılan 97 kişiden 19 ‘u sorumlu amirden, 48’i iş sağlığı ve güvenliğinden, 15’i işverenden, 5’i çalışan arkadaştan, 10 kişi ise idare ettiğini söylemekte. Verilen cevaba göre 15 kişi muhatap olarak arkadaşını tanımakta ya da idare etmekte olduğu söylenebilir.

Çizelge 5.22: Kişisel Koruyucu Donanımları herhangi sebeple kullanılmaz duruma geldiğinde çalışmanıza izin veriliyor mu?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Tehlikeli iş yapmadığımda izin veriliyor.	13	13.4	13.4	13.4
Kişisel koruyucu donanımsız çalışma alanına giremiyorum	14	14.4	14.4	27.8
Yenisi gelene kadar çalışmama izin veriliyor	14	14.4	14.4	42.3
Çalışmama izin veriliyor	23	23.7	23.7	66.0
Çalışmama izin verilmiyor	33	34.0	34.0	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Verilen cevaba göre; Tehlikeli iş yapmadığında izin verildiğini söyleyen 13 kişi, Kişisel koruyucu donanımsız çalışma alanına giremiyorum diyen 14 kişi, Yenisi

gelene kadar çalışmama izin veriliyor diyen 14 kişi, çalışmama izin veriliyor diyen 23 kişi, çalışmama izin verilmiyor diyen 33 kişi vardır. Yarıdan fazlası yani 50 kişi çalışma alanına kişisel koruyucu donanımsız giriş yapabiliyor. 47 kişi ise çalışma alanına alınmıyor sonucu çıkarılabilir.

Çizelge 5. 23 : Çalıştığınız yere, ziyaretçi geldiğinde Kişisel Koruyucu Donanım kullanımı sağlanıyor mu?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Kesinlikle hayır	7	7.2	7.2	7.2
Hayır	27	27.8	27.8	35.1
Bazen	16	16.5	16.5	51.5
Evet	40	41.2	41.2	92.8
Kesinlikle evet	7	7.2	7.2	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Anketin bu sorusunu cevaplayan tehlikeli ve çok tehlikeli meslekle uğraşılan işlerde çalışanların 7'si kesinlikle hayır, 27'si hayır, 16'sı bazen, 40'ı evet, 7'si kesinlikle evet diyerek soruyu cevaplamıştır. Soruyu cevaplayan yarıdan fazla katılımcının verdiği cevabına göre, çalıştığı alana gelen ziyaretçilerin kkd imkânının sunulmadığı sonucu çıkarılır.

Çizelge 5. 24: Sizce de Mesleki Yeterlilik Belgesi gerekli mi?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Kesinlikle hayır	2	2.1	2.1	2.1
Hayır	31	32.0	32.0	34.0
Olmasa da olur	20	20.6	20.6	54.6
Evet	29	29.9	29.9	84.5
Kesinlikle evet	15	15.5	15.5	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Ankete katılan 97 kişiden 2'si kesinlikle hayır, 31'i hayır, 20'si olmasa da olur, 29'u evet, 15'i kesinlikle evet diyerek soruyu cevaplamıştır. 44 kişi, Mesleki Yeterlilik Belgesinin gerekli olduğunu düşünmektedir. Ancak yarıdan fazlasını oluşturan 53 kişi gerekli olmadığını söylemiştir.

Çizelge 5. 25: Sınavda İş Sağlığı ve Güvenliği biriminden zorlandınız mı?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Kesinlikle hayır	9	9.3	9.3	9.3
Hayır	55	56.7	56.7	66.0
Kısmen	22	22.7	22.7	88.7
Evet	9	9.3	9.3	97.9
Kesinlikle evet	2	2.1	2.1	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Soruyu cevaplayan 9 kişi kesinlikle hayır, 55 kişi hayır, 22 kişi kısmen, 9 kişi evet, 2 kişi kesinlikle evet diyerek soruyu cevaplamıştır. Yani diyebiliriz ki; Mesleki Yeterlilik Belgesi veren akredite kuruluşlarının düzenlediği sınava giren 97 kişiden 64'ü zorunlu A1 İş Sağlığı ve Güvenliği biriminden zorlanmadığını, 33 kişinin ise zorlandığı görülmektedir. Yarıdan fazlasını oluşturan kısmı A1 İş Sağlığı ve Güvenliği biriminden zorlanmadığı için, katılımcılar bu birimden zorlanmamıştır denilebilir.

Çizelge 5. 26: Kaçınıcı sınavda A1 birimi olan İş Sağlığı ve Güvenliğinden başarılı oldunuz?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
İlk sınavda	54	55.7	55.7	55.7
İkinci sınavda	28	28.9	28.9	84.5
Üçüncü sınavda	11	11.3	11.3	95.9
Dördüncü sınavda	3	3.1	3.1	99.0
Beşinci sınavda	1	1.0	1.0	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Soruyu cevaplayan 97 kişiden 54'ü ilk sınavda başarılı olmuştur. İkinci sınavda başarılı olan 28 kişi, üçüncü sınavda başarılı olan 11 kişi, dördüncü sınavda başarılı olan 3 kişi, beşinci sınavda başarılı olan ise 1 kişidir. İlk sınavda geçemeyen 43 kişi bu birimden ilk sınavda başarısız olmuştur.

Çizelge 5. 27: Sınavda kamera kaydı sizi rahatsız etti mi?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Kesinlikle evet	7	7.2	7.2	7.2
Evet	30	30.9	30.9	38.1
Kısmen	17	17.5	17.5	55.7
Hayır	33	34.0	34.0	89.7
Kesinlikle hayır	10	10.3	10.3	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Kamera kaydından kesinlikle rahatsız olan 7, rahatsız olan 30, kısmen rahatsız olan 17, rahatsız olmayan 33, kesinlikle rahatsız olmayan 10 kişi vardır. Mesleki Yeterlilik Kurumu, sınavları gerçekleştiren kuruluşlardan sınavların kamera kaydını istemektedir. Kamera kaydı olmayan sınavlar geçersiz sayılır ve adaya belge verilmez. Buradan yola çıkarak belge alan 97 kişiden 54 ‘ünün kamera kaydından rahatsız olduğunu, 43 kişi ise rahatsız olmadığını görmekteyiz.

Çizelge 5. 28: Sınavda kamera kaydı olmasaydı daha başarılı olacağınızı düşünüyor musunuz?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Kesinlikle evet	12	12.4	12.4	12.4
Evet	42	43.3	43.3	55.7
Belki	19	19.6	19.6	75.3
Hayır	18	18.6	18.6	93.8
Kesinlikle hayır	6	6.2	6.2	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Cevaplanan bu soruda kesinlikle evet diyen 12 kişi, evet diyen 42 kişi, belki diyen 19 kişi, hayır diyen 18 kişi, kesinlikle hayır diyen 6 kişi mevcuttur. 97 kişiden 73 kişi kamera kaydı olmasaydı sınavda daha başarılı olacağını düşünmektedir.

Çizelge 5. 29: Girdiğiniz sınavdaki İş Sağlığı ve Güvenliği kurallarındaki ciddiyet, çalışma hayatınızda size sağlanıyor mu?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Kesinlikle hayır	6	6.2	6.2	6.2
Hayır	30	30.9	30.9	37.1
İş güvenliği uzmanı gelince uygulanıyor.	14	14.4	14.4	51.5
Evet	35	36.1	36.1	87.6
Kesinlikle evet	12	12.4	12.4	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Soruyu cevaplayan 6 kişi kesinlikle hayır, 30 kişi hayır, 14 kişi iş güvenliği uzmanı gelince uygulanıyor, 35 kişi evet, 12 kişi kesinlikle evet diye bu soruya cevap vermiştir. Yapılan anket sonucunda 97 kişiden 47 kişi, bu istenen bilgi birikimini normalde uyguladığını söylerken 50 kişi bu ciddiyeti normal çalıştığı ortamda sağlanmadığı sonucu çıkarılmıştır.

Çizelge 5. 30: Girdiğiniz sınavdaki A1 İş Sağlığı ve Güvenliği birimi içeriği, size çalışma hayatında bahsedilen ve uygulananla aynı şey mi?

Seçenekler	Toplamda Verilen Cevap	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Kesinlikle hayır	7	7.2	7.2	7.2
Hayır	29	29.9	29.9	37.1
Kısmen	16	16.5	16.5	53.6
Evet	33	34.0	34.0	87.6
Kesinlikle evet	12	12.4	12.4	100.0
Toplam	97	100.0	100.0	

Bu soruya cevap veren 7 kişi kesinlikle hayır, 29 kişi hayır, 16 kişi kısmen, 33 kişi evet, 12 kişi kesinlikle evet diyerek cevaplamıştır. Sonuca baktığımızda 52 kişi, sınavda sorulan ve beklenen iş sağlığı ve güvenliği konusu gerçek yaşantıda uygulanmadığı, mesleklerinde beklenen bilgi düzeyinin kendilerine sağlanmadığını verilen cevaplara göre söylenebilir.

5.5 Birbiriyle İlişkili Soruların Tespiti ve Çapraz Tabloların Değerlendirilmesi

Çizelge 5. 31: Araştırma Sorusu

		Çalıştığınız kurumda İş Sağlığı ve güvenliği sadece evrak üzerinde mi gerçekleştiriliyor?					Total
		Kesinlikle Evet	Evet	Belki	Hayır	Kesinlikle Hayır	
Çalışırken kendinizi tehlikedeymiş gibi hissediyor musunuz?	Kesinlikle evet	2	3	0	0	0	5
	Evet	2	16	3	14	3	38
	Belki	0	7	4	10	4	25
	Hayır	2	5	4	8	2	21
	Kesinlikle hayır	1	3	0	2	2	8
Total		7	34	11	34	11	97

Çalıştığı yerde İş Sağlığı ve Güvenliğinin evrak üzerinde gerçekleştiğini söyleyen 52 katılımcı varken, 68 katılımcı da çalışırken kendini tehlikedeymiş gibi hissetmekte olduğunu verilerden elde ettik. İş Sağlığı ve güvenliği önlemleri alınmadığı zaman, evrak üzerinde gerçekleştiği zaman çalışanlar çalıştığı sahada tedirgin bir şekilde bulunup, kendilerini tehlikedeymiş gibi hissedebilir.

Çizelge 5. 32: Araştırma Sorusu

		Sizce İSG önlemleri çalıştığınız firmada yeterli mi?					Total
		fazlasıyla yeterli	yeterli	kısmen yeterli	bazı eksiklikler mevcut	yetersiz	
Çalışırken kendinizi tehlikedeymiş gibi hissediyor musunuz?	kesinlikle evet	1	4	0	0	0	5
	evet	5	20	3	3	7	38
	belki	1	16	1	3	4	25
	hayır	4	7	3	3	4	21
	kesinlikle hayır	2	3	2	1	0	8
Total		13	50	9	10	15	97

Firmada İSG önlemlerini yeterli görmeyen 34 katılımcı varken yeterli gören ise 63 katılımcıdır. Diğer sorumuzu cevaplayan 97 katılımcıdan 63'ü çalıştığı yerde kendini tehlikedeymiş gibi hissetmektedir. İş Sağlığı ve Güvenliği önlemleri çalışanlara yeterli düzeyde alınsa dahi çalışanlar tehlikeli ve çok tehlikeli meslek grubunda oldukları için kendilerini çalışma ortamında tehlikeymiş gibi hissedebilir.

Çizelge 5. 33: Araştırma Sorusu

		İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda çalıştığınız yerde uygulanmayan, göz ardı edilen bir konu var mı?					Total
		Kesinlikle evet	Evet	Sadece acil durumlarda	Hayır	Kesinlikle evet	
Çalışırken kendinizi tehlikeyeymiş gibi hissediyor musunuz?	Kesinlikle evet	1	1	1	2	0	5
	Evet	4	18	8	8	0	38
	Belki	4	8	3	10	0	25
	Hayır	0	7	4	10	0	21
	Kesinlikle hayır	1	1	0	4	2	8
Total		10	35	16	34	2	97

61 katılımcıya göre çalıştığı yerde isg konusunda göz ardı edilen şeyler varken 63 katılımcı ise çalışırken kendini tehlikeyeymiş gibi hissetmektedir. Burada çalışanların göz ardı edilen konuların farkında olması sonucunda başlarına bir şey gelecek korkusu ile çalışma ortamında kendilerini tehlikeli ortamda hissetmekte olduklarını söyleyebiliriz. Alınmayan iş güvenliği önlemleri neticesinde çalışanların bunun farkında olması sonucu tedirgin hareket edip, kendilerini tehlikeyeymiş gibi hissedebilir.

Çizelge 5. 34: Araştırma Sorusu

		Girdiğiniz sınavdaki İş Sağlığı ve Güvenliği kurallarındaki ciddiyet, çalışma hayatınızda size sağlamıyor mu?					Total
		Kesinlikle hayır	Hayır	İş güvenliği uzmanı gelince uygulanıyor	Evet	Kesinlikle evet	
Çalıştığınız kurumda İş Sağlığı ve Güvenliği sadece evrak üzerinde mi gerçekleştiriliyor?	Kesinlikle evet	0	0	3	0	4	7
	Evet	2	17	6	5	4	34
	Belki	0	6	1	2	2	11
	Hayır	3	7	4	20	0	34
	Kesinlikle hayır	1	0	0	8	2	11
Total		6	30	14	35	12	97

97 katılımcıdan 50 kişi, sınavdaki isg kurallarındaki ciddiyetinin çalışma hayatında sağlanmadığını söylerken, 97 katılımcıdan 52 kişi iş sağlığı ve güvenliğinin evrak üzerinde gerçekleştiğini söylemektedir. Evrak üzerinde gerçekleşen iş sağlığı ve güvenliğinin çalışma hayatında uygulanmadığı, ciddiyet sağlanmadığı sonucunun ise evrak üzerinde gerçekleştirilmesinden kaynaklı olduğunu verilen cevaplardan çıkarılabilir.

Çizelge 5. 35: Araştırma Sorusu

		Girdiğiniz sınavdaki A1 İş Sağlığı ve Güvenliği birimi içeriği, size çalışma hayatında bahsedilen ve uygulananla aynı şey mi?					Total
		Kesinlikle evet	Hayır	Kısmen	Evet	Kesinlikle evet	
Çalıştığınız kurumda İş Sağlığı ve Güvenliği sadece evrak üzerinde mi gerçekleştiriliyor?	Kesinlikle evet	0	1	0	0	6	7
	Evet	4	17	5	6	2	34
	Belki	1	4	3	3	0	11
	Hayır	2	5	8	17	2	34
	Kesinlikle hayır	0	2	0	7	2	11
Total		7	29	16	33	12	97

97 kişiden 52 kişinin çalıştığı yerde iş sağlığı ve güvenliğinin evrak üzerinde gerçekleştiğini söylerken 61 kişinin girmiş olduğu sınavdaki isg normal hayatta bahsedilen ve uygulanan ile farklı şeyler olduğunu belirtmektedir. Katılımcıların çalıştığı yerlerde evrak üzerinde gerçekleşen isg, sınavda karşılına çıkmış olup, bahsedilen ve uygulananndan farklı olduğu için zorlandığı düşünülebilir.

Çizelge 5. 36: Araştırma Sorusu

		Çalıştığınız yerdeki kişisel koruyucu donanımların sağlamlığına güveniyor musunuz?					Total
		Kesinlikle Güvenmiyorum	Güvenmiyorum	Sadece Görüntü	Güveniyorum	Kesinlikle Güveniyorum	
Sizce İSG önlemleri çalıştığınız firmada yeterli mi?	Fazlasıyla Yeterli	1	3	0	3	6	13
	Yeterli	7	6	8	20	9	50
	Kısmen Yeterli	0	5	0	4	0	9
	Bazı Eksiklikler Mevcut	1	0	7	2	0	10
	Yetersiz	1	7	3	4	0	15
Total		10	21	18	33	15	97

97 kişinin katıldığı anket çalışmasında; 48 katılımcı çalıştığı firmada kullanmış olduğu kişisel koruyucu donanımlara güvenirken, çalıştığı firmada isg önlemlerini yeterli gören de 63 katılımcı vardır. Çalışanlara sağlanan kişisel koruyucu donanımların sağlamlığına güvenmesi, kendi işlerindeki tehlikeleri bastırmasına yol açabilir. Bu da firmada alınan isg önlemlerini kkd anlamında yeterli boyuta taşır.

Çizelge 5. 37: Araştırma Sorusu

		Çalıştığınız yerde sadece size ait baret, iş eldiveni ve iş ayakkabısı var mı?					Total
		kesinlikle hayır	hayır	is bitiminde diğer çalışanla takas ediyoruz	evet	kesinlikle evet	
Sizce İSG önlemleri çalıştığınız firmada yeterli mi?	fazlasıyla yeterli	1	1	0	5	6	13
	yeterli	1	7	4	28	10	50
	kısmen yeterli	1	2	0	6	0	9
	bazı eksiklikler mevcut	1	3	0	6	0	10
	yetersiz	0	2	0	13	0	15
Total		4	15	4	58	16	97

Temel kişisel koruyucu donanımlardan olan baret, iş ayakkabısı, iş eldiveni siz çalışanlara kişisel olarak sağlanıyor mu diye sorduğumuzda 74 kişi kişisel kişisel koruyucu donanımının olduğunu belirtirken, isg önlemleri çalıştığınız firmada yeterli mi diye sorduğumuzda 63 kişi yeterli görmektedir. Çalışanların kişisel koruyucu donanımlarının varlığı, onları güvende hissetmelerini sağlamakta olup, kullanmaları ile mevcut riskleri bertaraf etmesi ile güvenli çalışma imkanını yakaladığını düşünülebilir.

Çizelge 5. 38: Araştırma Sorusu

		Kişisel Koruyucu Donanımları herhangi sebeple kullanılmaz duruma geldiğinde çalışmanıza izin veriliyor mu?					Total
		tehlikeli iş yapmadığımda izin veriliyor	kişisel koruyucu donanımınız çalışma alanına giremiyor	yenisi gelene kadar çalışmaya izin veriliyor	çalışmama izin veriliyor	çalışmama izin verilmiyor	
Sizce İSG önlemleri çalıştığınız firmada yeterli mi?	fazlasıyla yeterli	0	5	0	0	8	13
	yeterli	9	5	9	9	18	50
	kısmen yeterli	2	3	0	2	2	9
	bazı eksiklikler mevcut	2	0	2	4	2	10
	yetersiz	0	1	3	8	3	15
Total		13	14	14	23	33	97

Ankete katılan 47 kişi kişisel koruyucu donanımı herhangi bir sebeple kullanılmaz duruma geldiğinde çalışmasına izin verilmediğini söylemektedir. Firmada olan isg

önlemlerini yeterli gören ise 63 kişidir. Burada sonuç olarak her çalışanın bir kişisel koruyucu donanımının olduğu, firmaların kkd sağladığı ve çalışanların bu kişisel koruma donanımları ile firmaların isg önlemlerini yeterli gördüğü sonucunu çıkarırız.

Çizelge 5. 39: Araştırma Sorusu

		Sizce de Mesleki Yeterlilik Belgesi gerekli mi?					Total
		kesinlikle hayır	hayır	olmasa da olur	evet	kesinlikle evet	
Sınavda İş Sağlığı ve Güvenliği biriminden zorlandınız mı?	kesinlikle hayır	1	1	2	1	4	9
	hayır	1	21	8	19	6	55
	kısmen	0	7	9	3	3	22
	evet	0	2	1	4	2	9
	kesinlikle evet	0	0	0	2	0	2
Total		2	31	20	29	15	97

53 katılımcımız Mesleki Yeterlilik Belgesini gereksiz görürken, 64 kişi bu sınavda isg biriminden zorlanmadığını söylemektedir. Mesleki Yeterlilik Belgesi için sınava giren kişilerin zorlandığı konular arasında isg birimi dışında bir sebeple Mesleki Yeterlilik Belgesini gereksiz gördüğü sonucu katılımcıların verdiği cevaplar neticesinde çıkarılmıştır.

Çizelge 5. 40: Araştırma Sorusu

		Sizce de Mesleki Yeterlilik Belgesi gerekli mi?					Total
		kesinlikle hayır	hayır	olmasa da olur	evet	kesinlikle evet	
Kaçınıcı sınavda A1 birimi olan İş Sağlığı ve Güvenliğinden başarılı oldunuz?	ilk sınavda	2	14	7	21	10	54
	ikinci sınavda	0	9	7	7	5	28
	üçüncü sınavda	0	6	5	0	0	11
	dördüncü sınavda	0	2	0	1	0	3
	besinci sınavda	0	0	1	0	0	1
Total		2	31	20	29	15	97

Mesleki yeterlilik belgesi için sınava giren kişilerden 97 kişiye uygulanan ankette, A1 İş Sağlığı ve Güvenliği biriminden ilk sınavda geçemeyen 43 kişi bulunuyor. Yine aynı kişilere uygulanan ankette mesleki yeterlilik belgesi gerekli mi diye sorduğumuz soruya 53 kişi gerekli olmadığını söylemiş. Burada sınavın zorluğundan sebep katılımcılar gerekli olmadığını düşünmüş olabilir ya da sınavdaki ciddiyetten bunalmış olabilirler.

Çizelge 5. 41: Araştırma Sorusu

		Sınavda kamera kaydı olmasaydı daha başarılı olacağınızı düşünüyor musunuz?					Total
		kesinlikle evet	evet	belki	hayır	kesinlikle hayır	
Sizce de Mesleki Yeterlilik Belgesi gerekli mi?	kesinlikle hayır	1	1	0	0	0	2
	hayır	3	15	3	10	0	31
	olmasa da olur	6	13	1	0	0	20
	evet	0	10	13	6	0	29
	kesinlikle evet	2	3	2	2	6	15
Total		12	42	19	18	6	97

Mesleki Yeterlilik Belgesi almak için sınava giren katılımcılardan 53 kişi belgenin gereksiz olduğunu düşünmektedir. Sınavda kamera kaydı olmasaydı daha başarılı olacağını düşünen ise 73 katılımcıdır. Anket veri sonucuna göre; Kamera kaydı sınava giren kişiler üzerinde bir etki yarattığı için, rahatsız oldukları, Mesleki Yeterlilik Belgesi'ne sıcak bakmayıp, gerekli görmüyor olabilirler.

Çizelge 5. 42: Araştırma Sorusu

		Girdiğiniz sınavdaki İş Sağlığı ve Güvenliği kurallarındaki ciddiyet, çalışma hayatınızda size sağlıyor mu?					Total
		kesinlikle hayır	hayır	iş güvenliği uzmanı gelince uygulanıyor	evet	kesinlikle evet	
Sizce de Mesleki Yeterlilik Belgesi gerekli mi?	kesinlikle hayır	0	2	0	0	0	2
	hayır	4	18	5	1	3	31
	olmasa da olur	0	6	4	10	0	20
	evet	1	2	5	18	3	29
	kesinlikle evet	1	2	0	6	6	15
Total		6	30	14	35	12	97

53 kişi mesleki yeterlilik belgesinin gereksiz olduğunu düşünürken, 60 kişi iş güvenliği kurallarındaki ciddiyetin çalışma hayatında sağlanmadığını söylemektedir. Çalışma hayatında ciddiye alınmayan bir konuda uygulama eksikliği yaşarken kamera karşısında Mesleki yeterlilik belgesi için sınava girmeyi gereksiz olarak düşünceleri etken olabilir.

Çizelge 5. 43: Araştırma Sorusu

		Çalıştığınız kurumda İş Sağlığı ve güvenliği sadece evrak üzerinde mi gerçekleştiriliyor?					Total
		kesinlikle evet	evet	belki	hayır	kesinlikle hayır	
Sınavda İş Sağlığı ve Güvenliği biriminden zorlandınız mı?	kesinlikle hayır	2	3	2	2	0	9
	hayır	3	18	7	21	6	55
	kısmen	0	9	2	8	3	22
	evet	2	2	0	3	2	9
	kesinlikle evet	0	2	0	0	0	2
Total		7	34	11	34	11	97

Mesleki Yeterlilik Belgesi için sınava giren 97 kişiden 33 kişi A1 birimi olan İş Sağlığı ve Güvenliği biriminden zorlanmış. Diğer yandan çalıştığı kurumda İş Sağlığı ve Güvenliğinin evrak üzerinde gerçekleştiğini söyleyen 52 katılımcı bulunmaktadır. Buradan elde edilen veriye göre çalışanların iş hayatında uygulayamadığı iş sağlığı ve güvenliği kuralları ve bilgi düzeylerinden sınava tabii tutulmaları, zorlanmalarına sebep olduğu düşünülebilir.

Çizelge 5. 44: Araştırma Sorusu

		Sizce İş Sağlığı ve güvenliği mi daha önemli yoksa iş deneyimi mi?			Total
		iş sağlığı ve güvenliği	iş deneyimi	her ikisi	
Sınavda İş Sağlığı ve Güvenliği biriminden zorlandınız mı?	kesinlikle hayır	5	2	2	9
	hayır	25	9	21	55
	kısmen	13	4	5	22
	evet	5	3	1	9
	kesinlikle evet	2	0	0	2
Total		50	18	29	97

İş güvenliğinin geri planda bırakıp, iş deneyimini daha öncelikli olduğunu belirten 18 kişi varken, sınavda A1 İş Sağlığı ve Güvenliği biriminden zorlanan 11 kişi vardır. Verilere göre İş sağlığı ve güvenliğini önemsemeyen katılımcılar sınavda zorlanmış, iş daha ön planda olduğu için iş sağlığı ve güvenliği konusunda geri kalmış olabilirler.

Çizelge 5. 45: Araştırma Sorusu

		Sınavda kamera kaydı olmasaydı daha başarılı olacağınızı düşünüyor musunuz?					Total
		kesinlikle evet	evet	belki	hayır	kesinlikle hayır	
Sınavda kamera kaydı sizi rahatsız ediyor mu?	kesinlikle evet	3	4	0	0	0	7
	evet	5	22	2	1	0	30
	kısmen	2	9	6	0	0	17
	hayır	2	6	9	15	1	33
	kesinlikle hayır	0	1	2	2	5	10
Total		12	42	19	18	6	97

54 kişi sınavda kamera kaydından rahatsız olduğunu söylerken, kamera kaydı olmasaydı daha başarılı olacağına inanan 73 kişi vardır. Verilere göre katılımcıların girdiği sınavda her şeyin an be an kayıt altına alınması adayları hem heyecanlandırmış, tedirgin etmiş olabilir. Bu sebeple başarısızlığını kamera kaydı çekimlerine bağlayabilirler.

Çizelge 5. 46: Araştırma Sorusu

		Sizce alınan İş Sağlığı ve Güvenliği önlemleri ile kazasız bir çalışma hayatı mümkün mü?					Total
		kesinlikle mümkün değil	mümkün değil	belki	mümkün	kesinlikle mümkün	
Sizce İş Sağlığı ve güvenliği mi daha önemli yoksa iş deneyimi mi?	iş sağlığı ve güvenliği	2	9	15	13	11	50
	iş deneyimi	5	3	4	6	0	18
	her ikisi	2	7	3	14	3	29
Total		9	19	22	33	14	97

Verilere göre iş sağlığı ve güvenliğine öncelik veren 50 kişi varken kazasız bir çalışma hayatı olabileceğini savunan 69 kişi vardır. Önceliği iş sağlığı ve güvenliği olan kişiler kaza yaşanmasına engel olabilir ve mevcut riskleri de kendi başlarına bertaraf etmeye çalışabilirler.

Çizelge 5. 47: Araştırma Sorusu

		Mesleğinizde tehlikeli gördüğünüz işi, İş Sağlığı ve Güvenliği ile yok edebilir miyiz?					Total
		kesinlikle yok edemeyiz	yok edemeyiz	belki	yok ederiz	kesinlikle yok ederiz	
Sizce İş Sağlığı ve güvenliği mi daha önemli yoksa iş deneyimi mi?	iş sağlığı ve güvenliği	4	4	16	21	5	50
	iş deneyimi	0	8	7	0	3	18
	her ikisi	1	7	2	14	5	29
Total		5	19	25	35	13	97

İş Sağlığı ve Güvenliği önceliği olan 50 kişi varken mesleğinde tehlikeli gördüğü işi iş sağlığı ve güvenliği ile yok edebileceğine inanan 48 kişi vardır. Bu veriler çerçevesinde önceliği iş sağlığı ve güvenliği olan kişiler kendi başlarına da tehlikeli gördükleri işlerde önlemler alıp, tehlikeyi bertaraf etmeye çalışabilirler. Tehlikeli bir işi, iş sağlığı ve güvenliği önlemleri almadan başlamaz ve önlemleri aldıktan sonra işe koyulurlar. Böylelikle sadece kendileri için tehlikeyi yok etmez, çalışma arkadaşları için de iyi bir şey yapmış olurlar.

Çizelge 5. 48: Araştırma Sorusu

		İşvereninizin sizin için endişelendiğini düşünüyor musunuz?					Total
		evet	hayır	bazen	belki	sanmıyorum	
Hiç kaza yaşanmasına engel oldunuz mu?	Bir kez engel oldum	3	3	4	0	0	10
	birçok kez engel oldum	15	15	3	1	3	37
	kısmen engel oldum	4	4	12	1	0	21
	hiç engel olmadım	9	3	0	0	0	12
	hiç kaza yaşanmadı	11	6	0	0	0	17
Total		42	31	19	2	3	97

Verilere göre 68 kişi çalışma hayatı içerisinde en az bir kez kaza yaşanmasına engel olmuş. 36 kişi ise işverenin kendileri için endişelendiğini düşünmüyor. Buradaki verilere göre, işverenin endişelenmemesi sebebini iş sağlığı ve güvenliğine dayandırırsak, işin yürütümü sırasında iş sağlığı ve güvenliği önlemleri almıyor aldırıyor sonucuna varabiliriz. Çünkü ankete katılan 97 kişiden 68 kişisi çalışma hayatında en az bir kez kaza yaşanmasına engel olduysa ortada alınmayan önlemler

zinciri olması beklenir. Meslek grubunun tehlikeli ve çok tehlikeli sektörleri kapsadığını da düşündüğümüzde alınan önlemlerin yetersiz kaldığını verilere göre söyleyebiliriz.

Çizelge 5. 49: Araştırma Sorusu

		Sizce de Mesleki Yeterlilik Belgesi gerekli mi?					Total
		kesinlikle hayır	hayır	olmasa da olur	evet	kesinlikle evet	
Sizce İş Sağlığı ve güvenliği mi daha önemli yoksa iş deneyimi mi?	iş sağlığı ve güvenliği	1	10	6	22	11	50
	iş deneyimi	0	10	8	0	0	18
	her ikisi	1	11	6	7	4	29
Total		2	31	20	29	15	97

Katılımcılardan 50 kişi iş sağlığı ve güvenliğini öncelik olarak görmektedir. 53 kişi ise Mesleki Yeterlilik Belgesini gerekli görmemektedir. İşveren destekli olsun ya da olmasın sonuca göre katılımcılar iş güvenliğini öncelik olarak görmekte ve önceliği sağlık olarak benimsemekteler. Mesleki Yeterlilik Belgesini gerekli görmeme sebebi ise karşı oldukları bir uygulamadan kaynaklı olduğu düşünülebilir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu tez çalışmasında tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde, mesleki yeterlilik belgesi için sınava girip belge alan kişilere anket çalışması yapılmıştır. Çalışanlara uygulanan Ek-1 de bulunan anket soruları yöneltilmiştir. Yapılan çalışmada A1 İş Sağlığı ve Güvenliği biriminden sınava girenlerin karşılaştığı zorluklar ile çalışma hayatında uygulanan iş sağlığı ve güvenliği arasındaki ilişki araştırılmış, kişilerin çalıştığı kurumda uygulanan iş sağlığı ve güvenliği ile sınavda yaşadıkları zorluklara bir cevap aranmıştır.

Anket bulguları incelendiğinde tehlikeli ve çok tehlikeli meslek grubunda çalışan kişiler iş deneyimi olan kişilerdir.

Mesleğini severek yapan kişiler %61'lik dilimi oluşturmaktadır. Mesleğini sevmeyen kişiler, tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışmaması, severek yapmayacağı işte dikkatsiz, dalgın ve isteksiz olacağından iş kazası oranının yükselmesinde etken olabileceği düşünülebilir. Kaza yaşanmasına engel olan %70'lik dilimi oluşturan katılımcılar iş deneyimi olan ciddi bir oranı oluşturmaktadır. Çalışan kişilerin kaza yaşanmasına engel olması demek, o kişinin iş sağlığı ve güvenliği hakkında daha temkinli davrandığını söyleyebiliriz. Kazanın herkesin başına gelebileceğini gibi deneyimle alakalı bir etken olmadığını bilincindedir. Kaza yaşanmasına engel olan kişiler diğerlerine nazaran başına gelmesi daha düşük bir ihtimaldir. O korkuyu ve olayın ciddiyetinin bilincinde olduğu için, engel olunan kazalanma konusunda daha dikkatli olabilir.

Ülkemizde iş sağlığı ve güvenliği uygulaması, çalışanın kazayı engelleyecek boyutta olmaması gerekir. Alınan önlemler buna fırsat vermeyecek düzeyde olmalıdır. Anket verilerine göre 97 çalışandan 58 'i kaza yaşanmasına engel olacak kadar bilgi düzeyine sahip. Engel olunmasaydı ufak çaplı dahi olsa büyük kazalara da yol açabileceği gibi ölümle de sonuçlanabilirdi.

Mesleki yeterlilik belgesinin uygulanma amacı, herkes her işi yapmasın, belli standartta kaliteli üretim gerçekleşsin, iş istihdam alanlarının artsın diye çıkmıştır. Mesleki Yeterlilik Kurumu, çalışanın mesleği ile ilgili bütün gerekliliklerin

bilincinde sağlıklı çalışma gerçekleştirme amacıyla belgelendirme süreçlerini yürütmektedir. Hatta bazı mesleklerde belge zorunluluğu getirmiştir. Çalışan, kendi işiyle alakalı riskleri bilebilir. Başka işe kaydırıldığında sadece uygulama işlemini yapar. Ustası gibi yapamaz. Böyle olunca hem kaliteli üretim olmaz hem de mesleğin mevcut tehlike ve risklerini bilmediği için kazalanma oranı artabilir. Günümüzde tehlikeli ve çok tehlikeli meslek gruplarında çalışıp belge alan kişilerin aslında yapmaları gereken Mesleki Yeterlilik Belgeleri dışına çıkmamalı, belge aldığı meslek dışında iş yapmamalıdır.

Çalışan bir kişinin işveren hakkında yorumu bazı değişkenler arasında farklılık gösterir. İşveren ya az maaş veriyordur ya çalışanın iş ile ilgili isteklerine kulak asmıyordur ya da çalışanın haklarını umursamıyordur. Çalışanın işveren tarafından kendisinin önemsenmesi yaptığı işin hem sağlık ve güvenli bir şekilde olmasını sağlar hem de kaliteli üretim ortaya koyar. Ancak katılımcıların %57.7 si işveren tarafından önemsenmediğini düşünmektedir. Hal böyle olunca meslekte yapılan iş keyifsiz olabilir.

Katılımcılardan %50'sinden fazlası İş Sağlığı ve Güvenliğinin iş deneyiminden daha önde geldiğini söylemiştir. İş deneyiminin daha önemli olduğunu söyleyen katılımcıların kazalanma riski daha yüksek olabilir. Çünkü günümüzün genel sıkıntısı "Bunca yıldır bu işi bu şekilde yapıyorum bana bir şey olmaz." düşüncesine sahip kişiler, iş deneyimi olan kişilerden oluşmaktadır.

Katılımcıların %29'u kazasız bir çalışma hayatının mümkün olmadığını söylemiş. Burada bilindiği gibi ILO verilerine göre, iş kazalarının yüzde 98'i önlenemez, yüzde 2'si önlenemez. Buradan kazasız bir çalışma hayatı; İş Sağlığı ve Güvenliği önlemleri ve çalışanlara verilen eğitimlerle yüzde 98'i önlenir, yüzde 2'sinin de şiddeti azaltılabilir. Sonuç olarak kazasız bir çalışma hayatı mümkün kılınabilir. Katılımcıların mümkün görmediği kazasız bir çalışma hayatı düşüncesi altında belki de çalışma ortamının mevcut tehlikelerinden kaynaklandığı düşünülebilir.

Çalıştığı işte tehlikeli gördüğü kısmı, İş Sağlığı ve Güvenliği ile yok edilemeyeceğini söyleyen katılımcılar; güvensiz çalışma alanında bulunuyorsa işinden bağımsız olarak tehlikeyi bertaraf edemeyeceğini düşünebilir. Ancak çalışma alanı güvenli ise, işiyle alakalı bir tehlike mevcut değilse burada zaten devreye İş Sağlığı ve Güvenliği kuralları, önlemleri alınmıştır diye düşünülebilir. İş Sağlığı ve Güvenliği

önlemlerinin amacı mesleklerde kazalanma oranını sıfıra düşürmek ve makine ve teçhizat güvenliğini sağlayıp kaliteli üretim sağlamaktır. Eğer işveren çalışana baskı yapıyorsa çok üretim isteyip zaman kaybı istemiyorsa; çalışanın bu soruyu cevaplariken gördüğü tehlike tam anlamıyla bundan kaynaklı sonuçlar ise, iş güvenliği önlemleri göz ardı edilmektedir diyebiliriz.

Katılımcıların %70'i çalışırken kendisini tehlikede gibi hissediyor. Bu demek oluyor ki, çalışanlar işinden dolayı kaza yapma korkusuna sahip. Kaza korkusu İş Sağlığı ve Güvenlik'inin tam alındığı bir yerde asla olmaz. Günümüzde tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde çalışan kişiler, ya ortamdaki kaynaklı ya da alınmayan önlemlerden kaynaklı kendilerini tehlikede hissedebilir. Sadece kâğıt üzerinde gerçekleşen iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile eğitimler bu sonucu doğurabilir. Her an kaza yapacağını, ölebileceğini ve o psikoloji içinde daimi çalışmak ile tam anlamıyla çalışan veriminde düşmeye sebep olur. İşverende İş sağlığı ve güvenliği olgusu yerini maliyet kaygısına bırakmış durumda olabilir. İşveren maliyet kaygısı, iş kazası olması durumunda yüz misli fazla olacağı, kazalanma maliyeti, mahkeme masrafı, tazminat yanı sıra işin durdurulması sonucunu da göz önüne alırsak işverenin cebinden çıkar. Sonucunda bir can olduğunu da düşünürsek, İş Sağlığı ve Güvenliği önlemleri işverence ciddiye alınmalı, sağlanmalı, sağlanıp sağlanmadığını denetleyecek kadar önemsenmeli. İşyerlerini (işverenleri) denetleyen ve idari para cezası uygulayan iş müfettişleri de ciddi düzeyde arttırılırsa belki de bu düşünceden işverenler sıyrılabilir.

Çoğu kez haberlerde, sosyal medyadan kaza olaylarını duyup, resmi verilerden de istatistik sonuç alıyoruz. Ancak acı ama gerçek biliyoruz ki çoğu kazanın bildirim yapılmamakta çoğu işyerlerinin iş güvenliği tutulmaktadır. Kazaya şahit olan %53'lük dilimi oluşturan katılımcılarımız mevcut. Günümüzde gerçek anlamda hala alınmayan İş Sağlığı ve Güvenliği önlemleri kâğıt üzerinde ilerlemektedir. Bunun sonucu olarak katılımcıların yarısından fazlası iş kazasına tanıklık etmiş durumda. Bununla birlikte birkaç kez tanıklık eden çalışanları da katarsak tehlikeli çok tehlikeli meslek grubunda yapılan çalışmalarda İş Teftiş Kurumu denetlemelerinin artması gerektiği sonucunu ortaya çıkarabiliriz. İşverenler en azından gelebilecek cezalardan çekineceği için mecburiyetten İş Sağlığı ve Güvenliği önlemlerini alabilir.

Çalışanlara işyerlerinde yaşatılan iş sağlığı ve güvenliği kültürü çözümlenmek istendi. Dönüp verilere baktığımızda evrak üzerinde gerçekleştiğini söyleyen kişilere

belki diye cevap verenleri de dahil ettiğimizde 97 kişiden 52 kişi evrak üzerinde gerçekleşen iş sağlığı ve güvenliğinden bahsediyor. Katılımcıların %50'sinden fazlası iş sağlığı ve güvenliğinin tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde evrak üzerinde gerçekleştiğini söylerken işverenlerin iş sağlığı ve güvenliği yükümlülüklerini yerine getirmediği sonucu çıkarılabilir. Yapılan işin de tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer aldığı da altını çizdiğimizde kazaların büyük çaplı olacağını, ölümlerle sonuçlanabileceğini söyleyebiliriz.

Anket uyguladığımız katılımcıların verdiği cevaplara baktığımızda hepsinin birer iş güvenliği uzmanı olduğunu görmekteyiz. Çalışan bir kişiye günümüzde iş güvenliği önlemleri aldırarak çoğu zaman tarafından kabul edilmeyebilir. Çünkü çalışan işini yaparken hızını yavaşlattığını, rahat çalışmadığını beyan eder. Bu tabii ki kabul edilmez. Önce sağlık sonra iş olgusu çalışanlara aşılmalı çalışılır. Bir çalışan tarafından çalıştığı kurumda isg önlemlerinin yetersiz ve eksik görülmesi, o kurumda gerçekten hayati tehlikenin arz ettiğini gösterir. Yaptıkları işle alakalı sınava girip, iş sağlığı ve güvenliği biriminden pratik ve teorik sınavlarından başarılı olan kişiler, mesleği ile alakalı alınması gereken tedbirlerin bilincindedir. Ama çalışan olarak uygulanmayan bir şey hakkında işverene talep ettiğinde istenmeyen kişi olup işinden kovulabilir. Bu sebeple İş Teftiş Kurumu'nda çalışan denetçilerin sayısı artırılmalıdır. Birebir çalışanlar ile muhatap olunmalı, iş güvenliği anlamında işyerinde saha gözetimi yapılmalıdır.

Katılımcılara sorduğumuz bir soru da İş sağlığı ve güvenliği konusunda göz ardı edilen konunun var olup olamamasıdır. %63'ü göz ardı edilen şeylerin var olduğunu söylemiştir. İşveren tarafından maddi kayıp endişesi yerini can kaybı endişesi yerine bırakmalı. İş, aceleyle geldiğinde kaza oranı normale göre artabilir. Sınıf olarak tehlikeli ve çok tehlikeli meslek grubuna baktığımızda bu oran daha da çok artar. Dikkatsizlik artacağı gibi aceleci olunca bu durum kaçınılmaz olunabilir. Sonuçta göre ankete katılan 97 katılımcıdan 61'i ne yazık ki çalıştığı kurumda iş güvenliğini konusunda göz ardı edilen koşullarda çalışma gerçekleştirmektedir.

Ülkemizde kkd kullanma kültürü verilen cevaplara baktığımızda halen oluşmadığını, çalışanların kkd kullanımından kaçındığını görmekteyiz. "Emniyet kemeri ile rahat çalışmıyorum, baret baş ağrısı yapıyor, kulaklık mantar yapıyor, gözlük buhar yapıyor ve maskeyle daralıyorum" gibi nedenlerle kkd kullanımından kaçınılabilir. kişisel koruyucu donanımının kaliteli olmadığı ergonomik olmadığı için rahatsız

oldukları sonucu da çıkarılabilir. kişisel koruyucu donanımlar 3M standardına uygun olursa çalışanlar kkd kullanmaktan kaçınmayabilir. Kullanılan kişisel koruyucu donanımlar ergonomik rahatlığı çalışana vermeli, sadece görüntü için satın alınan kalitesiz kişisel koruyucu donanımlar hem amacına uymamakta, hem de çalışanın iş verimini azaltmaktadır. Başlıca kişisel koruyucu donanımlardan olan baret, iş ayakkabısı ve iş eldiveni iş hijyeni açısından kişisel olmalı, başkasının eşyaları kullanılmamalıdır. Tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerle uğraşan kişiler kişisel koruyucu donanımsız çalışma alanına alınmamalı, çalışanlara ergonomik kkd verilmelidir. Herhangi bir sebeple kişisel koruyucu donanımı kullanamaz duruma geldiğinde yenisi ile değiştirilmelidir.

Tehlikeli ve çok tehlikeli işlerde çalışan kişiler, herhangi bir olumsuzluk yaşandığı zaman muhatabını bilmeli, sorununu çözmelidir. Sağlıklı bir iş gerçekleştirmek için çalışma ortamında etkin bir iletişimin varlığına ihtiyaç vardır. Hayati tehlike arz eden konularda ise bu konu çok farklı bir boyut kazanabilir.

Tehlikeli ve çok tehlikeli meslekle uğraşılan işlerde çalışanların yarısından fazlası çalıştığı alana gelen ziyaretçilerin kkd kullanmadığını söylemektedir. Kanun ve yasalar bu kadar net ve açıkken, tehlikeli ortama kişisel koruyucu donanımsız ziyaretçi alınmamalı, buna müsaade edilmemelidir. Eğer ziyaretçi kkd kullanımını reddediyor ve o şekilde dolanıyorsa içeri alınmamalıdır. Mevcut tehlikeler sadece çalışanlara mahsus değildir. Çalışan ve ziyaretçilerin kişisel koruyucu donanımsız tehlikeli olan çalışma ortamında dolaşmasına, çalışmasına izin verilmemeli, bunun önüne geçilmelidir.

Katılımcıların %53'ünü oluşturan kısım, Mesleki Yeterlilik Belgesini gerekli görmemektedir. Bu belgelendirme süreçleri bazı çalışanların hoşuna gitmese de kendileri için avantaj niteliği taşıyabilir. Çünkü yıllardır uğraştığı mesleği belgelerir. İş başvurusunda mesleğini belgelendirmenin en etkin yolu Mesleki Yeterlilik Belgesidir. İşveren için de bir avantaj olabilir. Nitelikli eleman aradığında Mesleki Yeterlilik Belgesini sorgulayabilir. Bu belgeyi gerekli görmeyen çalışanlar, yıllardır uğraştığı, bildiği bir şeyden sınava tabii tutulması hoşlarına gitmemiş olabilir. Belgelendirme süreçlerinde strese girmiş, işveren tarafından zorlanmış olabilir.

A1 İş Sağlığı ve Güvenliği biriminden %35'lik dilimin sınavda zorlandığı

görülmüştür. Bu birimden zorlanma sebepleri başlıca: normal hayatta uygulanmıyor olması, İş Güvenliği hakkında bilgi sahibi olmaması, işveren tarafından önemsenmediği için çalışana bu bilgi birikiminin verilmemesi, sınavda heyecanlanması- kamera karşısında heyecanlanması, sınav metodunu çözmemesi gibi etkenler olabilir.

A1 İş Sağlığı ve Güvenliği biriminden ilk sınavda %44'ü oluşturan katılımcılar bu birimden başarısız olmuştur. Gerek uygulama sınavında gerekse teorik sınavda uygulanması ve çalışanın bilmesi gereken iş sağlığı ve güvenliği hakkındaki bilgi birikimi, çalışanlara işveren ve iş güvenliği uzmanı tarafından sağlanmalıdır. Bu kişiler gerçekte tehlikeli ve çok tehlikeli meslek gruplarından biriyle uğraştığını da göz önüne aldığımızda göstermelik yapılan ve tutulan iş güvenliğinde çalışanları tehlikeli çalışma ortamında güvensiz bırakmamak her anlamda yarar olabilir.

Mesleki Yeterlilik Kurumu, sınavları gerçekleştiren kuruluşlardan sınavların kamera kaydını istemektedir. Kamera kaydı olmayan sınavlar geçersiz sayılır ve adaya belge verilmez. Buradan yola çıkarak belge alanların %56 'sı kamera kaydından rahatsız olduğunu görmekteyiz. Sınava giren adayların, sınav stresi yanı sıra her hareketin kayıt altına alınması sınav başarı oranını düşürebilir. Sınav için değil normal hayatta her hareketini takip eden bir kayıt cihazı düşündüğümüzde strese girer, işimizi yapamayız. Buna sınav psikolojisini de eklediğinde adayların başarısız olması beklenen sonuç olabilir. 7-8 saat süren sınavların (ahşap kalıpcı seviye 3 gibi) olduğunu da düşünürsek, bu süreç kişiler için oldukça sıkıcı bir hal alır. Bu kişiler heyecandan dolayı iş güvenliği önlemlerini de almayı unutabilir, mesleki bilgi düzeyini de unutabilir. %75'lik oranı oluşturan kişiler ise kamera kaydı olmasaydı sınavda daha başarılı olacağına inanıyor. Kameranın kişi üzerine olan baskısı, sınav başarı oranını düşürebilir. Kişiler strese girip, süreçleri zor atlatabilir. Sınav süreçleri heyecanlı süreçlerdir. Bu heyecanlı süreçlere daha fazla heyecan katabilen kamera kayıtları, sınava giren kişilere ekstra bir durum yaşatabilir.

Çalışanların Mesleki Yeterlilik Belgesi almak için girdiği sınav, mesleklerinde tam anlamı ile olması gereken ölçütler beklenmektedir. Sınavda beklenen başarı, mesleğinde olması gereken şeyleri sıralar. Kişinin başarılı olması için zorunlu olan İş Sağlığı ve Güvenliği birimi de aynı şekilde uğraştığı işle ilgili olması gereken ölçütleri sağlaması beklenir. Bu veriler neticesinde işverenlerin İş Sağlığı ve Güvenliği konusundaki hassasiyetinin olması gerekenden az olduğu

düşünülmektedir.

Katılımcıların %54'ü sınavda sorulan ve beklenen iş sağlığı ve güvenliği konusu gerçek yaşantıda uygulanmadığı, mesleklerinde beklenen bilgi düzeyinin kendilerine sağlanmadığını söylemektedir. Burada çalışanlar gerçekte alması gereken iş sağlığı ve güvenliği hizmetini işverenden talep ederek sağlayabilirler.

Elde edilen veriler neticesinde, tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklerde adayların A1 İş Sağlığı ve Güvenliği biriminden başarısız olma sebepleri olarak işyerinde tam anlamı ile alınmayan bir iş güvenliği ile sınavda asıl alınması gereken iş güvenliği tedbirleri ve önlemleri birbiriyle çakıştığı ve adayların başarı oranları düşürdüğü sonucu çıkarılabilir. Bunun yanında sınava büyük etken olan kamera kaydı ile adaylar büyük çaplı bir tedirginlik ve heyecan yaşayabilir. Bu durumlar adayların başarı düzeyini azaltmakta, stres, zorlu süreç yaşatmaktadır. MYK belgelendirme süreçlerine kamera kaydı yerine farklı bir çözüm sunarsa, mevcut tehlikeli ve çok tehlikeli mesleklere yapılan iş sağlığı ve güvenliği denetimleri de arttırılırsa bazı sorunların önüne geçilebilir.

KAYNAKLAR

- Adem Korkmaz, H. A. (2012). Çalışma Hayatında Yeni Bir Dönem: 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası . *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* , 153-167.
- Başarı İstatistik Verileri*. (2017, Mayıs 08). Mesleki Yeterlilik Kurumu: http://portal.myk.gov.tr/index.php?option=com_istatistik adresinden alındı
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı. (2009, Kasım 25). Tehlike Sınıfları. *27417 sayılı iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tehlike sınıfları*. Ankara, Türkiye.
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı. (2017, Eylül 26). Belge Zorunluluğu Kapsamındaki Meslekler. *30192 Sayılı Resmi Gazete*. Meslekî Yeterlilik Kurumu: https://portal.myk.gov.tr/index.php?option=com_yeterlilik&view=arama&belge_zorunlu=1 adresinden alındı
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı. (2017, Mayıs 17). *Belgelendirme için Doğrudan Hibe Programı*. Mesleki Yeterlilik Kurumu: <https://www.myk.gov.tr/index.php/tr/uygulamas-devam-eden-projeler-uyep-ii-hibe-programlar-2/2038-belgelendirme-cin-dorudan-hibe-program-> adresinden alındı
- H.TAŞÇI. (2016). Kişisel koruyucu donanımları çalışanların isteği ile kullanmama nedenleri ve kullandırma çözümleri. . İstanbul, Türkiye.
- İSG Kanunu. (2012, 06 20). *6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu*. T.C. Resmi Gazete.
- İstatistik*. (2017, Mayıs 08). Mesleki Yeterlilik Kurumu: http://portal.myk.gov.tr/index.php?option=com_istatistik adresinden alındı
- Kurulu, B. (2015, 12 28). 4447 Kanun'un geçici 10. maddesi. *Kurumsal/Tarihçe*. (2006, Eylül 21). Mesleki Yeterlilik Kurumu: <http://www.myk.gov.tr/index.php/tr/kurumsal/tarihce> adresinden alındı
- Kurumu, M. Y. (2017). *Sınav Başarı Düzeyleri*. Ankara.
- Mesleki Yeterlilik Kurumu. (2017, Mayıs 21). *Genel Sıkça Sorulan Sorular*. Mesleki Yeterlilik Kurumu: <https://www.myk.gov.tr/index.php/alt-menu-sss#Soru17>

- adresinden alındı
- Mesleki Yeterlilik Kurumu. (2018, Şubat 1). *MYK Ulusal Yeterlilik*. Mesleki Yeterlilik Kurumu: [https://portal.myk.gov.tr/index.php?option=com_yeterlilik&view=arama&adresinden alındı](https://portal.myk.gov.tr/index.php?option=com_yeterlilik&view=arama&adresinden%20alindi)
- Mesleki Yeterlilik Kurumu. (2018, Şubat 01). *Sıkça Sorulan Sorular*. Mesleki Yeterlilik Kurumu: <https://www.myk.gov.tr/index.php/tr/skca-sorulan-sorular/calan-ve-veren-sorular> adresinden alındı
- Mesleki Yeterlilik Kurumu. (2018, Şubat 1). *Ulusal Meslek Standardı*. Mesleki Yeterlilik Kurumu: https://portal.myk.gov.tr/index.php?option=com_meslek_std_taslak&view=taslak_listesi_yeni&msd=2&Itemid=432 adresinden alındı
- Mesleki Yeterlilik Kurumu. (2018, Şubat 01). *Ulusal Yeterlilikler*. Mesleki Yeterlilik Kurumu: https://portal.myk.gov.tr/index.php?option=com_yeterlilik&view=arama adresinden alındı
- MYK. (2015, 10 15). *Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü*. Mevzuat Bilgi Sistemi: <http://mevzuat.basbakanlik.gov.tr/Metin.Aspix?MevzuatKod=7.5.21180&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=S%C4%B1nav,%20%C3%96l%C3%A7me,%20De%C4%9Ferlendirme%20ve%20Belg> adresinden alındı
- MYK. (2017). *Mesleki Yeterlilik Kurumu*. Mesleki Yeterlilik Kurumu Web sitesi: <https://www.myk.gov.tr/index.php/tr/skca-sorulan-sorular/2978> adresinden alındı
- Örnek Boyutu Hesaplama*. (2017, Mayıs 08). SurveyMonkey: <https://help.surveymonkey.com/articles/tr/kb/How-many-respondents-do-I-need> adresinden alındı
- Resmi Gazete. (2012, Aralık 29). İş Güvenliği Uzmanlarının Göre, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri. *29342 sayılı yönetmelik*. Ankara, Türkiye: Başbakanlık.
- TAŞÇI, H. (2016). Kişisel koruyucu donanımları çalışanların isteği ile kullanmama nedenleri ve kullandırma çözümleri. *Kişisel koruyucu donanımları çalışanların isteği ile kullanmama nedenleri ve kullandırma çözümleri*. İstanbul, Türkiye.
- Uygunluk Tablosu*. (2017, Nisan 14). Mesleki Yeterlilik Kurumu:

[https://www.myk.gov.tr/images/articles/editor/Sinav_ve_Belgelendirme/MYK%20Zorunlulugu/Diploma_ve_Ustalik_Belgelerinin_48_UY_ile_Uygunluk_Tablosu_\(ISCO\).pdf](https://www.myk.gov.tr/images/articles/editor/Sinav_ve_Belgelendirme/MYK%20Zorunlulugu/Diploma_ve_Ustalik_Belgelerinin_48_UY_ile_Uygunluk_Tablosu_(ISCO).pdf) adresinden alındı

EKLER

Ek A: Anket

Ek B: Etik Kurul Onayı

Ek C: Mesleki Yeterlilik Kurumu'na Gönderilen Dilekçe

Ek C.1: Öğrenci Belgesi

Ek D: Mesleki Yeterlilik Kurumu Tarafından Yollanan Rapor

Ek A

**Tehlikeli Ve Çok Tehlikeli Sınıfta Yer Alan Meslek Gruplarında,
Yetkilendirilmiş Belgelendirilme Kuruluşlarınca Sınava Girip Mesleki
Yeterlilik Belgesi Alan Kişilere Yönelik İş Sağlığı Ve Güvenliği Konulu Anket
Çalışması**

ANKET ÇALIŞMASINA KATILANIN;	
Adı Soyadı (isteğe bağlı)	
Aldığı Mesleki Yeterlilik Belgesi	
Anket Doldurma Tarihi	

1. Kaç yıldır mesleğinizle uğraşıyorsunuz?

- 0-2 3-5 6-8 9-11 12-...

2. Mesleğinizi seviyor musunuz?

- Kesinlikle sevmiyorum.
 Sevmiyorum.
 Kısmen Sevmiyorum.
 Seviyorum.
 Kesinlikle seviyorum.

3. Hiç kaza yaşanmasına engel oldunuz mu?

- Bir kez engel oldum.
 Birçok kez engel oldum.
 Kısmen engel oldum
 Hiç engel olmadım.
 Hiç kaza yaşanmadı.

4. Çalıştığımız yerde herkesin bir görevi var mı?

- Herkes her işi yapar.
 Boş kaldığımızda diğer işler için görevlendiriliyoruz.
 Bazen arkadaşlara yardımcı oluyoruz.
 Gelmeyenlerin görevini yapabiliyoruz.
 Herkes kendi işini yapar.

5. İşvereninizin sizin için endişelendiğini düşünüyor musunuz?

- Evet Hayır Bazen Belki Sanmıyorum

6. Sizce işvereninizde önemli olan iş mi insan sağlığı mı denetimlerde gelebilecek cezalar mı?

- İş Sağlık Ceza Hepsi Hiç biri

7. Sizce İş Sağlığı ve güvenliği mi daha önemli yoksa iş deneyimi mi?

- İş Sağlığı ve Güvenliği
 İş Deneyimi
 Her ikisi
 Hiç biri
 Kararsızım

8. Sizce alınan İş Sağlığı ve Güvenliği önlemleri ile kazasız bir çalışma hayatı mümkün mü?

- Kesinlikle mümkün değil
 Mümkün değil
 Belki
 Mümkün
 Kesinlikle mümkün

9. Mesleğinizde tehlikeli gördüğünüz işi, İş Sağlığı ve Güvenliği ile yok edebilir miyiz?

- Kesinlikle yok edemeyiz
 Yok edemeyiz
 Belki
 Yok ederiz
 Kesinlikle yok ederiz

10. Çalışırken kendinizi tehlikeyemiş gibi hissediyor musunuz?

- Kesinlikle evet
 Evet
 Belki
 Hayır
 Kesinlikle hayır

11. Çalıştığınız yerde hiç kaza yaşandı mı?

- Bir kez Birkaç kez Görmedim Yaşanmadı Hiç yaşanmadı

12. Çalıştığınız yerde ne zamandan beri isg önlemleri alınıyor?

- 2009 -2010 2011-2012 2013-2014 2015-2016 2017-...

13. Çalıştığınız kurumda İş Sağlığı ve güvenliği sadece evrak üzerinde mi gerçekleştiriliyor?

- Kesinlikle evet
 Evet
 Belki
 Hayır
 Kesinlikle hayır

14. Çalıştığınız yerde en son ne zaman isg eğitimi aldınız?

- Yeni
 Geçen sene
 İki yıl önce
 Üç yıl önce
 Hiç almadım

15. Çalıştığınız yerde İSG Uzmanı olarak görev alan kişiyi ne sıklıkla görüyorsunuz?

- Her gün
 Haftada birkaç kez
 Ayda bir
 Ayda birkaç kez
 Hiç görmedim

16. Size İSG önlemleri çalıştığınız firmada yeterli mi?

- Fazlasıyla yeterli
 Yeterli
 Kısmen yeterli
 Bazı eksiklikler mevcut
 Yetersiz

17. İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda çalıştığınız yerde uygulanmayan, göz ardı edilen bir konu var mı?

- Kesinlikle evet
 Evet
 Sadece acil durumlarda
 Hayır
 Kesinlikle hayır

18. Kişisel Koruyucu donanımlarını kullanırken kendinizi rahatsız hissediyor musunuz?

- Kesinlikle evet
- Evet
- Bazen sıkıcı
- Hayır
- Kesinlikle hayır

19. Çalıştığınız yerdeki kişisel koruyucu donanımların sağlamlığına güveniyor musunuz?

- Kesinle güvenmiyorum
- Güvenmiyorum
- Sadece görüntü
- Güveniyorum
- Kesinlikle güveniyorum

20. Çalıştığınız yerde sadece size ait baret, iş eldiveni ve iş ayakkabısı var mı?

- Kesinlikle hayır
- Hayır
- İş bitiminde diğer çalışanla takas ediyoruz
- Evet
- Kesinlikle evet

21. Kişisel Koruyucu Donanımlarımız kaybolduğunda, bozulduğunda ya da herhangi bir sebeple kullanılamaz duruma geldiğinde kimden yardım istiyorsunuz?

- Sorumlu amirden
- İş sağlığı ve güvenliğinden
- İşverenden
- Çalışan arkadaştan
- İdare ediyoruz

22. Kişisel Koruyucu Donanımları herhangi sebeple kullanılmaz duruma geldiğinde çalışmanıza izin veriliyor mu?

- Tehlikeli iş yapmadığımda izin veriliyor.
- Kişisel koruyucu donanımsız çalışma alanına giremiyorum
- Yenisi gelene kadar çalışmama izin veriliyor
- Çalışmama izin veriliyor
- Çalışmama izin verilmiyor

23. Çalıştığımız yere, ziyaretçi geldiğinde Kişisel Koruyucu Donanım kullanımı sağlanıyor mu?

- Kesinlikle hayır
 Hayır
 Bazen
 Evet
 Kesinlikle evet

24. Sizce de Mesleki Yeterlilik Belgesi gerekli mi?

- Kesinlikle hayır
 Hayır
 Olmasa da olur
 Evet
 Kesinlikle evet

25. Sınavda İş Sağlığı ve Güvenliği biriminden zorlandınız mı?

- Kesinlikle hayır
 Hayır
 Kısmen
 Evet
 Kesinlikle evet

26. Kaçınıcı sınavda A1 birimi olan İş Sağlığı ve Güvenliğinden başarılı oldunuz?

- İlk sınavda
 İkinci sınavda
 Üçüncü sınavda
 Dördüncü sınavda
 Beşinci sınavda

27. Sınavda kamera kaydı sizi rahatsız etti mi?

- Kesinlikle evet
 Evet
 Kısmen
 Hayır
 Kesinlikle hayır

28. Sınavda kamera kaydı olmasaydı daha başarılı olacağınızı düşünüyor musunuz?

- Kesinlikle evet
 Evet
 Belki
 Hayır
 Kesinlikle hayır

29. Girdiğiniz sınavdaki İş Sağlığı ve Güvenliği kurallarındaki ciddiyyet, çalışma hayatınızda size sağlanıyor mu?

- Kesinlikle hayır
 Hayır
 İş güvenliği uzmanı gelince uygulanıyor.
 Evet
 Kesinlikle evet

30. Girdiğiniz sınavdaki A1 İş Sağlığı ve Güvenliği birimi içeriği, size çalışma hayatında bahsedilen ve uygulananla aynı şey mi?

- Kesinlikle hayır
 Hayır
 Kısmen
 Evet
 Kesinlikle evet

Ek B

Evrak Tarih ve Sayısı: 17/10/2017-6675

T.C.
İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü

Sayı : 78605903-010.99-6675
Konu : Etik Kurul Onayı Hk.

17/10/2017

Sayın Hilal SÜMER

Enstitümüz Y1613.220026 numaralı İş Sağlığı ve Güvenliği Ana Bilim Dalı İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisans programı öğrencilerinden Hilal SÜMER'in "TEHLİKELİ VE ÇOK TEHLİKELİ MESLEK GURUPLARI İÇİN MYK TARAFINDAN YAYINLANAN ULUSAL YETERLİLİKLERDE İSG " adlı tez çalışması gereği "MYK TARAFINDAN TEHLİKELİ VE ÇOK TEHLİKELİ MESLEKLERDE SINAVDAN BAŞARILI OLAN KİŞİLERE YÖNELİK" uyguladığı anket ve ölçekler 13.09.2017 tarih ve 2017/17 İstanbul Aydın Üniversitesi Etik Komisyon Kararı ile etik olarak uygun olduğuna karar verilmiştir.

Bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Haydar ÖZPINAR
Müdür V.

Evrakı Doğrulamak İçin : <https://evrakdogrula.aydin.edu.tr/enVision.Dogrula/BegeDogrulama.aspx?V=BE5DETBU>

Adres:Besyol Mah. İnönü Cad. No:38 Sefaköy , 34295 Küçükçekmece / İSTANBUL
Telefon:444 1 428
Elektronik Ağ:<http://www.aydin.edu.tr/>

Bilgi için: Mesut YILMAZ
Unvan: Enstitü Sekreteri

Ek C

14.04.2017

T.C.

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMUNA

İstanbul Aydın Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği Ana Bilim Dalında Y1613.220026 numaralı İş Sağlığı ve Güvenliği Yüksek Lisans öğrencisiyim.

Tez çalışmamı Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Meslek Gruplarındaki Ulusal Yeterliliğinizde zorunlu birim olarak yayımlanan A1- İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Organizasyonunun Yapılması birimi ile çalışanların işyerlerinde uyguladığı İş Sağlığı ve Güvenliği karşılaştırmasını yapacağım.

Çalışmamın sonucunda, adayların neden A1 Zorunlu Birimden kaldığı üzerine çalışmalarımı anketlerle destekleyeceğim. Bunun için Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Meslek Gruplarından sınava giren kişilerin A1 zorunlu birimden **ilk sınavda başarılı olanlar ve başarısız olanlar, ikinci sınavda başarılı olanlar ve başarısız olanlar, üçüncü sınavda başarılı olanlar ve başarısız olanların ortalama istatistik raporuna** ihtiyacım var. Bu akademik çalışmamda bana gerekli dokümanı vermenizi talep ediyorum.

Bilgilerinize ve onayınıza arz ederim.

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
İSG Yüksek Lisans Öğrencisi
Hilal SÜMER

Adres : İstanbul Aydın Üniversitesi- Beşyol Mahallesi İnönü Caddesi No: 38 Sefaköy-
K.Çekmece/İSTANBUL

Tel : 531 202 72 97

E posta : hilalsumer@stu.avdin.edu.tr

EK: Öğrenci Belgesi

Ek C.1

B3CC32EE4F513BA

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
ANKARA

13/04/2017

ÖĞRENCİ BELGESİ

T.C. Kimlik No: 35380950508
Adı: HİLAL
Soyadı: SÜMER
Anne Adı: FİDAN
Baba Adı: İBRAHİM
Doğum Tarihi: 20/03/1991
Uyruğu: TÜRKİYE CUMHURİYETİ
Sınıfı: Tez Aşaması
Kayıt Tarihi: 30/01/2017
Üniversite/Fakülte/MYO/YO/Enstitü/Bölüm/Program: İSTANBUL AYDIN
ÜNİVERSİTESİ/FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ/İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ (YL) (TEZLİ)/
Eğitim Türü: Normal Öğretim
Öğrenim Süresi: 2
Öğrencilik Hakkı Var mı? : Var

İLGİLİ MAKAMA

Yukarıda kimlik bilgileri verilen öğrenci İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ öğrencisidir.

* Öğrenciye ait bilgiler İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ Öğrenci İşleri'nin 13/04/2017 itibarıyla gönderdiği veriden derlenmiştir.

* Yukarıda dökümü yazılı öğrenci belgesi sorgulama sonucundaki kimlik bilgileri ve/veya öğrenci belgesine ilişkin tereddüt halinde İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ Öğrenci İşleri'ne başvurunuz.

Bu belgenin doğruluğu <https://www.turkiye.gov.tr/belge-dogrulama> adresinde veya mobil cihazlarınıza yükleyebileceğiniz e-Devlet Kapısı'na ait Barkodlu Belge Doğrulama uygulaması vasıtası ile yandaki karekod okutularak kontrol edilebilir.

Ek D

T.C.
MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU
Sınav ve Belgelendirme Dairesi Başkanlığı

Sayı : 44172204-045.01-E.2125
Konu : Teknik ve Mesleki

03/05/2017

Sayın Hilal SÜMER

İlgi : Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğünün 13/04/2017 tarihli 1692 sayılı dilekçesi.

13 Nisan 2017 tarihli yazınızda tez çalışmanızla ilgili olarak Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Meslek Gruplarındaki Ulusal Yeterliliklerinde zorunlu birim olarak uygulanan A1 – İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Organizasyonunun Yapılması biriminden sınava giren adayların başarı oranı ile ilgili istatistik raporu hakkında gerekli doküman talebi tarafınızca Kurumumuza arz edilmiştir.

Talebiniz doğrultusunda yapılan çalışmada Tehlikeli ve Çok Tehlikeli Meslek Gruplarındaki A1 biriminin teorik sınavına ilk kez giren aday sayısı 173.354, ikinci kez giren aday sayısı 13.351, üçüncü kez giren aday sayısı 1.903 kişi olarak tespit edilmiştir. İlk sınavda başarılı olan aday sayısı 159.600, ikinci sınavda başarılı olan aday sayısı 1.254, üçüncü sınavda başarılı olan aday sayısı 729 kişi olarak tespit edilmiştir. A1 biriminin pratik sınavına giren aday sayısı toplam olarak 76.482 kişi tespit edilmiştir. İlk sınavda başarılı olan aday sayısı 60.914, ikinci sınavda başarılı olan aday sayısı 308, üçüncü sınavda başarılı olan aday sayısı 7, dördüncü sınavda başarılı olan aday sayısı 1 kişi olarak tespit edilmiştir.

Yayımlanmış ulusal yeterlilikler incelendiğinde bazı ulusal yeterliliklerde A1 – İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Organizasyonunun Yapılması biriminin performans sınavı içermediği ve iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin hususların diğer birimlerin performans sınavlarında ölçüldüğü görülecektir. Bu kapsamda istatistik verilerde bazı ulusal yeterliliklerde ilgili birim performans sınavı içermediği için bu birimlere ilişkin istatistiklere yer verilememiştir.

Bilgilerinize sunarım ve gereğini rica ederim.

e-İmzalıdır
Mehmet ORDUKAYA
Kurum Başkanı a.
Daire Başkanı

Bu belge 5070 sayılı kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır.

1420. Sokak No: 12 Balgat - Çankaya/ANKARA
Telefon No: (0 312)428 72 08 Faks No: (0 312)428 72 07
e-Posta: myk@myk.gov.tr İnternet Adresi: www.myk.gov.tr

Bilgi için: Özgen ULUDAĞ
Uzman Yardımcısı
Telefon No: 0 (312) 428 7208 / 2516

Evrak doğrulama <http://dogrulama.myk.gov.tr> adresinden 63634e1d kodu ile yapılabilir.

ÖZGEÇMİŞ

Ad – Soyad : Hilal SÜMER
Doğum Yılı ve Yeri : 1991 - Pütürge
E-posta : hilalsumer@stu.aydin.edu.tr

ÖĞRENİM DURUMU

Lisan : 2015, Kocaeli Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi,
Fizik Bölümü

MESLEKİ DENEYİM

2016 – Devam ediyor Kalite uzmanı İstanbul Aydın Üniversitesi
2017 – Devam ediyor C Sınıfı İş Güvenliği Kanuni Denetim OSGB
Uzmanı